

VISUMVRIJ NAAR EUROPA

Het effect van het veranderde
visumvrijstellingsbeleid van de Schengenunie op
het toeristenverkeer naar de Schengenzone

Bachelorscriptie Geografie, Planologie en Milieu (GPM)
Radboud Universiteit Nijmegen

Ivo Schmitz
Juni 2021

Titelpagina

Titel scriptie: Visumvrij naar Europa

Ondertitel: Het effect van het veranderde visumbeleid op het toeristenverkeer naar de
Schengenzone

Bachelorscriptie Geografie, Planologie en Milieu

Faculteit der Managementwetenschappen

Radboud Universiteit Nijmegen

Auteur: Ivo Schmitz

Aantal woorden hoofdtekst: 12.695

Scriptiebegeleider: Prof. Dr. Henk van Houtum

Samenvatting

In dit onderzoek is het effect van de verandering van het visumvrijstellingsbeleid van de Schengenzone op het toeristenverkeer naar de Schengenzone onderzocht. Hierbij is er gekeken naar het effect dat het veranderde visumbeleid heeft op het aantal personen dat de mogelijkheid heeft om visumvrij naar de Schengenzone te reizen voor toeristendoeleinden. Het blijkt dat het aandeel van de wereldbevolking dat visumvrij naar de Schengenzone mag reizen tussen 2001 en 2018 met 0,4 procentpunt is gestegen. Daarnaast is er onderzocht welke uitwerking het veranderde visumbeleid heeft op het toeristenverkeer. Hiervoor zijn de cases van Taiwan, Albanië en Bosnië en Herzegovina onderzocht. Voor deze landen is het visumbeleid ongeveer tien jaar geleden veranderd. Uit de resultaten blijkt dat de toeristenaantallen vanuit Taiwan naar de Schengenzone niet gestegen zijn, terwijl de toeristenaantallen vanuit Albanië en Bosnië en Herzegovina naar de Schengenzone wel gestegen zijn. Daarnaast blijkt dat een visumvrijstellingsbeleid een positieve invloed heeft op de mate waarin zowel de Taiwanese als de Albanese en Bosnische toeristen zich verwelkomd en erkend voelen in de Schengenzone.

Inhoudsopgave

Titelpagina	0
Samenvatting.....	2
1. Introductie.....	5
2. Doelstelling.....	5
3. Maatschappelijke en wetenschappelijke relevantie	6
4. Vraagstelling	8
5. Theoretisch kader.....	9
5.1. Conceptualisering.....	9
5.2. Wat is een visum	10
5.3. De effecten van visa	12
5.4. Visumbeleid en reizigers	14
5.5. Grensoverschrijdend visumbeleid.....	15
5.6. Het visumbeleid van de Schengenunie	15
5.7. De invloed van reisbeperkingen op toerisme	16
6. Conceptueel model	17
.....	17
7. Onderzoeksstrategie	17
8. Onderzoeksmateriaal	18
9. Resultaten.....	20
9.1. Verschillen tussen de positieve en negatieve lijsten van 2001 en 2018.....	20
9.2. Het verschil in het aantal personen dat de Schengenunie mag betreden	22
9.3. Interviews	23
9.3.1. Taiwan	24
9.3.2. Albanië en Bosnië en Herzegovina	26
9.3.3. Vergelijking	28
10. Conclusie	30
11. Aanbevelingen.....	33
Literatuurlijst	35
Bijlage I – Interviewvragen	40
Bijlage II – Transcript interview Wu Chinxing.....	41
Bijlage III – Aantekeningen interview Samir Hadžimusić	44
Bijlage IV – Transcript interview Lisette Hurkmans-Berkers en Tiffany Kuo	45
Bijlage V – Aantekeningen interview medewerker Albanese ambassade in Nederland	51

1. Introductie

Vrij verkeer van personen is een van de belangrijkste en handigste voordelen van het leven in het Schengengebied terwijl we daar steeds minder bij stil staan. Met name de jongere generatie, geboren in de Schengenzone na de inwerkingtreding van het vrij vervoer van personen in 1995, heeft geen idee hoe het is om telkens bij elke grensovergang opnieuw in lange rijen aan te sluiten om vervolgens je paspoort te laten zien, terwijl je de kans loopt om van top tot teen gecontroleerd te worden (Europese Unie, 2021). Voor jonge Europeanen is het haast vanzelfsprekend om naar Zuid-Europa af te reizen zonder ook maar een seconde te hoeven nadenken over of alle papieren wel in orde zijn (Pascouau, 2016). Als je je ID-kaart of paspoort bij je hebt, kun je bij wijze van spreken spontaan met de auto zonder problemen naar de andere kant van het Schengengebied reizen (Demmers, 2021). Deze luxe is echter maar voor een klein deel van de wereldbevolking weggelegd. Vele miljarden mensen hebben niet de vrijheid om hun land te verlaten op het moment dat ze willen. Daarbij komt dat naar het Schengengebied reizen voor hen nog onmogelijker is. Het is voor veel mensen lastig om het Schengengebied te betreden doordat het hen verplicht wordt om een visum aan te vragen. Deze visa kosten vaak veel geld en men moet aan hoge eisen voldoen om een visum te bemachtigen. Al met al wordt het ontmoedigd om de Schengenzone te betreden voor een groot gedeelte van de wereldbevolking

Gelukkig heeft de Schengenunie een visumbeleid waarbij er voor een aantal landen een uitzondering is gemaakt. Van een aantal landen mogen de paspoorthouders visumvrij naar de Schengenzone reizen zonder een visum aan te vragen. Aan deze visumvrijstelling zitten echter wel een aantal voorwaarden verbonden. Daarnaast gelden deze visumvrijstellingsmaatregelen alleen maar voor een beperkt aantal paspoorthouders.

2. Doelstelling

Het onderzoek omtrent visumbeleid is veelal kwalitatief. Zo heeft Neumayer in zijn onderzoeken gekeken naar bilaterale reisbewegingen met betrekking tot visumvrij reizen. Daarom zal dit onderzoek ook kijken naar reisbewegingen tussen landen, wat betekent dat dit onderzoek ook empirisch van aard zal zijn. Dit onderzoek zal bestaan uit het verzamelen van informatie van zowel de Europese Unie als van de landen waarvoor het visumbeleid van de Schengenlanden veranderd is. Ook zal er informatie vergaard worden bij de nationale of lokale autoriteiten die inzicht hebben in het toeristenverkeer van de lokale bevolking.

Het doel van het onderzoek is om te onderzoeken in hoeverre de wereldwijde reisevrijheid veranderd is sinds de invoering van een visumbeleid in 2001 voor het Schengengebied, en of deze verandering

effect heeft op het aantal toeristen dat de Schengenlanden aandoet. Er zal gekeken worden of het totaal aantal mensen dat nu visumvrij naar Schengenlanden mag reizen gestegen of gedaald is sinds de invoering van het visumbeleid. Hieruit kan afgeleid worden of de visumvrije reisevrijheid van de gemiddelde wereldburger die naar het Schengengebied wil reizen gestegen of gedaald is. Daarnaast zal er gekeken worden of experts van mening zijn dat het opheffen van visumrestricties van het Schengengebied invloed heeft op het toeristenverkeer vanuit het betreffende land naar de Schengenzone.

3. Maatschappelijke en wetenschappelijke relevantie

De toeristensector is een van de hoofdinkomstenbronnen en daarmee een van de grootste sectoren die bijdragen aan het BBP per hoofd van de bevolking van de landen in de Schengenzone (Dinum 2017, p.77). Je zou hieruit kunnen afleiden dat het van groot maatschappelijk belang is om deze sector zo veel mogelijk te stimuleren en optimaliseren. Dit kan onder andere door het voor toeristen van buiten de Schengenzone zo gemakkelijk mogelijk te maken om de Schengenzone te bezoeken. In een ideale situatie zou dit betekenen dat alle toeristen de buitengrenzen van de Schengenzone zonder problemen en visumvrij kunnen oversteken. Dit is echter niet het geval. Voor een groot aantal staatsburgers van buiten de Schengenzone is het nodig om een visum aan te vragen om de Schengenzone te betreden. Hiervoor zijn een aantal redenen aan te geven. Zo moeten visa irreguliere migratie voorkomen, maar ook criminele activiteiten en internationaal terrorisme tegengaan door achtergrondchecks uit te voeren of door bewijzen van hotelovernachtingen, vluchtboekingen en bankafschriften op te vragen en te valideren (Avdan, 2014). Om deze onwenselijkheden te voorkomen heeft de Schengenzone een visumbeleid ingesteld.

Daarnaast worden visa ook gebruikt als een geopolitiek middel om betrekkingen tussen staten te beslechten (Van Houtum en Van Uden, 2021, p.21). Door het visumbeleid zo onduidelijk en abstract mogelijk te omschrijven, is het gemakkelijker voor staten om visa in te zetten als een geopolitiek middel. Zo kan een staat visa weigeren van burgers van landen waartegen sancties gelden om het land in kwestie onder druk te zetten. Het is dus voor sommige toeristen nodig om aan bepaalde voorwaarden te voldoen voordat ze de Schengenzone mogen betreden terwijl dit voor andere toeristen niet het geval is. Deze voorwaarden zijn niet altijd duidelijk, wat ertoe kan leiden dat mogelijke toeristen zullen afhaken nog voordat ze een visumaanvraag zullen doen. Ook kunnen er toeristen worden afgewezen omdat ze de voorwaarden of visumeisen niet goed begrijpen. Als toeristen visumvrij naar de Schengenzone kunnen reizen, vallen deze barrières weg. Daarom zou een visumvrijstellingsbeleid wellicht een positief effect hebben op het toeristenverkeer naar de Schengenzone.

Het is dus van maatschappelijk belang om te onderzoeken welk effect het visumvrijstellingsbeleid van de Schengenzone heeft op het toeristenverkeer naar de Schengenlanden. Aangezien een groter toeristenverkeer leidt tot een hoger BBP per hoofd van de bevolking, zou dit beleid een positief effect hebben op de economieën van de Schengenlanden (Dritsakis, 2012, p.814). Een van de doelstellingen van het visumbeleid van de Schengenunie is om het toerisme en de internationale handel te optimaliseren mits de veiligheid van de burgers gewaarborgd kan worden (Europese Commissie, 2018). Om deze doelstelling te bereiken is onder andere het visumvrijstellingsbeleid aangepast. Dit betekent dat er meer paspoorthouders van een aantal landen visumvrij naar de Schengenzone mogen reizen.

In dit onderzoek zal er tevens gekeken worden of de doelstelling van de Europese Commissie gehaald is. Dit is van belang omdat hieruit afgeleid zou kunnen worden of het huidige beleid ervoor zorgt dat het toeristenverkeer niet verder kan toenemen zonder de veiligheid van de inwoners van de Schengenzone in het geding te brengen of dat er bepaalde aanpassingen nodig kunnen zijn om het beleid te verbeteren.

Ook zou er met deze resultaten een voorzichtige inschatting gemaakt kan worden over of het verwijderen van visumrestricties effect heeft op het aantal toeristen dat een bepaald gebied betreedt. Daarnaast zou het onderzoek beleidsmakers kunnen helpen om een betere inschatting te maken over de gevolgen van het invoeren van een visumvrijstelling voor bepaalde staatsburgers en voor de economie van het betreffende land. Hierdoor zou het wellicht mogelijk zijn om een aanbeveling te doen aan de Schengenunie over de volgende stappen in het visumbeleid met betrekking tot toerisme.

Op het gebied van visumvrijstellingsbeleid is al veel onderzoek verricht. Deze onderzoeken richten zich echter meestal op de mogelijke negatieve effecten van een visumvrijstellingsbeleid (Siskin, 2004; Vazquez-Azpiri en Horne, 2005). Daarnaast is zijn er een aantal onderzoeken gedaan naar de effecten die een visumvrijstellingsbeleid heeft op internationale betrekkingen (Mau et al., 2015; Laube en Heidler, 2016). In sommige onderzoeken komt het toerisme wel aan bod, maar dan worden meestal specifieke cases in Oost en Zuidoost-Azië aangehaald (Lee et al., 2010; Pemayun en Suryanata, 2019). Over de effecten van een visumvrijstellingsbeleid op het toeristenverkeer zijn een handvol onderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken beschrijven meestal algemene ontwikkelingen of ze proberen door middel van modellen te achterhalen wat het verlies in toeristenaantallen is door toedoen van visumrestricties (Brabandt en Mau, 2013; Czaika en Neumayer, 2017). In deze onderzoeken wordt louter geschreven over de verandering van de aantallen, er wordt niet gekeken naar de effecten van deze aantallen op de samenleving en de economie van de landen en de

Schengenzone. Er is nog geen onderzoek gedaan naar de effecten van een verandering van het toeristenverkeer, veroorzaakt door een verandering in het visumvrijstellingsbeleid, op zowel de Schengenzone als de landen waarvoor het visumbeleid veranderd is. Daarom zal deze kwestie aan bod komen in dit onderzoek.

Onderzoeken waarin het effect van visumrestricties op het toerisme worden beschreven, gaan meestal over de toeristenaantallen. Dit is logisch aangezien het aantal toeristen het grootste effect heeft op de economie en de samenleving van het bestemmingsland. Er zijn echter nog andere manieren om naar het toeristenverkeer te kijken. De verandering van het visumbeleid zou ook gevolgen kunnen hebben op andere gebieden zoals het uitgavenpatroon van de toeristen, het doel van de reis of de tevredenheid van de toeristen (Liu en McKercher, 2016, p.606). Deze gevolgen kunnen een ander beeld creëren van het effect van visumrestricties op het toeristenverkeer. Daarom is ervoor gekozen om in dit onderzoek ook te kijken naar welke andere gevolgen een visumvrijstellingsbeleid heeft op het toeristenverkeer, afgezien van de aantallen.

4. Vraagstelling

Om de doelstelling te bereiken is het nodig om een vraagstelling te bedenken die hierbij past. Deze vraagstelling luidt als volgt: *In hoeverre is de reisvrijheid van de wereldburger veranderd tussen 2001 en 2018 door de aanpassingen in het visumvrijstellingsbeleid van de Schengenlanden, en wat is het effect van deze verandering op het toeristenverkeer dat de Schengenzone betreft?*

Hierbij zullen de volgende deelvragen beantwoord worden om zo op een gestructureerde manier tot een antwoord op de hoofdvraag te komen.

- *Welke verschillen zijn er te vinden tussen de lijsten uit 2001 en 2018 met landen waarvan de inwoners het Schengengebied visumvrij mogen betreden?*
- *Wat is het verschil in het aantal personen dat hierdoor in theorie de Schengenunie mag betreden?*
- *In hoeverre heeft de verandering in het visumvrijstellingsbeleid van de Schengenunie invloed op het toeristenverkeer van een land waarin er een verandering heeft plaatsgevonden?*

In de eerste deelvraag zullen de positieve en de negatieve lijsten van 2001 en 2018 met elkaar vergeleken worden, en zal er onderzocht worden welke landen op een andere lijst terecht zijn gekomen. Dit is nodig om de hoofdvraag te beantwoorden omdat het antwoord op de eerste deelvraag duidelijk maakt welke landen een verandering hebben ondergaan in het visumvrijstellingsbeleid van de Schengenzone. Hierdoor hoeft er verder in het onderzoek alleen maar

naar deze landen gekeken te worden aangezien alleen voor de inwoners van deze landen de reisivrijheid veranderd is door toedoen van het visumbeleid van de Schengenzone

De tweede deelvraag zal verder ingaan op het aantal personen dat door de verandering in het visumvrijstellingsbeleid de mogelijkheid heeft om visumvrij naar de Schengenzone te kunnen reizen. Dit is van belang voor de hoofdvraag omdat deze deelvraag aangeeft in hoeverre de reisivrijheid van de gemiddelde wereldburger veranderd is.

De derde deelvraag zal empirisch kijken naar wat de invloed van het visumvrijstellingsbeleid daadwerkelijk is op het toeristenverkeer naar de Schengenzone. Er zal gekeken worden of het visumvrijstellingsbeleid het gewenste effect heeft door middel van interviews en data. Met deze vraag kan het tweede deel van de hoofdvraag beantwoord worden. Door te kijken wat het effect van het visumvrijstellingsbeleid op het toeristenverkeer is geweest in de landen waarin het beleid veranderd is, kan er een voorzichtige inschatting gemaakt worden over of het visumvrijstellingsbeleid de gewenste invloed heeft gehad op het toeristenverkeer, en of het beleid op dezelfde manier doorgezet moet worden naar andere landen.

5. Theoretisch kader

5.1. Conceptualisering

Eén van de kernbegrippen van dit onderzoek is reisivrijheid. Met dit begrip wordt in dit onderzoek de mogelijkheid om visumvrij te reizen bedoeld. Er is voor dit begrip gekozen om dat het beste de lading dekt van het concept en doordat het ook door Whyte (2008, p.136) gebruikt wordt. Dit houdt dus in dat personen met een hogere reisivrijheid meer landen visumvrij mogen bezoeken. Er zijn ook andere factoren die het vermogen om te reizen beïnvloeden zoals geld en tijd (Susilo en Kitamura, 2005, p.3). Deze worden echter in het eerste deel van het onderzoek niet meegenomen omdat dit deel van het onderzoek er vooral voor bedoeld is om een beeld te geven van de evolutie van de effecten van het visumbeleid van de Schengenlanden. In het tweede deel van het onderzoek zullen factoren zoals tijd en geld wel meegenomen worden om zo te zien of deze een rol spelen bij het vermogen om naar de Schengenlanden te reizen.

Met de Schengenlanden worden in dit onderzoek de landen bedoeld die het Schengenverdrag hebben ondertekend. Dit zijn België, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, IJsland, Italië, Letland, Liechtenstein, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Zweden en Zwitserland (Europese Commissie, 2016b).

Voor het visumbeleid van de Schengenlanden zullen de zogenoemde positieve en negatieve lijsten gebruikt worden (verordening EU, 2018; verordening EU, 2001). Deze lijsten bevatten de landen waarvan de paspoorthouders respectievelijk wel of niet visumvrij het Schengengebied mogen betreden (Publications Office of the European Union, 2001). De lijsten bevatten alleen landen die diplomatisch erkend zijn aangezien paspoorten van niet erkende landen bij voorbaat niet geaccepteerd worden door de Schengenzone (Prideaux, 2005, p.786). Het visumvrij betreden van het Schengengebied mag echter alleen voor korter dan 90 dagen in een tijdsperiode van 180 dagen. Met andere woorden, visumvrij reizen is alleen geldig voor kortverblijf. Daarom zal er in dit onderzoek alleen gekeken worden naar reizigers die voor een korte periode in het Schengengebied verblijven. De eerste lijst is in 2001 opgesteld, en in 2018 is deze lijst vernieuwd vanwege het aantal veranderingen dat er in de lijsten is aangebracht. Met het visumbeleid wordt in dit onderzoek de keuze van de plaatsing van landen op de positieve dan wel negatieve lijst bedoeld.

Het werkelijke effect van de verandering betreft de werkelijke verandering met het opheffen van de visumrestricties voor de toeristen van de betreffende landen. Het gaat hierbij niet om de mogelijkheid om te reizen maar om het vermogen om te reizen. Dit houdt in dat het niet gaat over of iemand visumvrij mag reizen, maar het gaat over of een persoon ook daadwerkelijk deze mogelijkheid benut en kan benutten.

5.2. Wat is een visum

Een visum is een document dat ervoor zorgt dat de houder van het visum legaal een vreemd land mag betreden (Passport Index, z.d.). Het document wordt doorgaans uitgegeven door de ambassade of het consulaat van het land van bestemming. Dit land kan dan controleren of de visumaanvrager in aanmerking komt voor een visum. Dit betekent echter niet dat elke persoon die een grens wil oversteken een visum nodig heeft. Soms kunnen landen ervoor kiezen om een visumvrijstellingsbeleid in het voeren. Hierdoor mogen sommige inwoners van bepaalde landen zonder visum reizen. Een visum kan op verschillende manieren uitgegeven worden. Zo kan er een stempel in het paspoort gezet worden. Maar het is ook mogelijk om een papiertje in je paspoort te lijmen. Een derde, relatief nieuwe optie is een E-visum. Dit visum wordt online uitgegeven en hoeft dus niet in het paspoort geplaatst te worden. Meestal krijgt de aanvrager een papieren bewijs thuisgestuurd en wordt het visum in een databank gezet met een link naar het paspoortnummer (Passport Index, z.d.).

Een visum kan niet alleen in verschillende vormen uitgegeven worden, er bestaan ook verschillende soorten visa voor verschillende soorten reisdoelen en voor verschillende verblijfsduren. Welke soorten visa er beschikbaar zijn, verschilt per land. In dit onderzoek zal er voornamelijk gefocust

worden op de visa die voor toeristen worden uitgegeven voor de korte termijn. Dit betekent de houder van een visum voor kort verblijf maximaal 90 dagen over een periode van 180 dagen in de Schengenzone mag verblijven (Schengen visa info, 2019).

Visa en paspoorten worden vaak als een gegeven gezien, maar ze bestaan pas relatief kort. Pas rond 1830 werd in Pruisen de eerste vorm van een visum uitgegeven dat lijkt op de manier waarop visa tegenwoordig worden omschreven (Torpey, 2018, p. 80), . Deze visa werden echter niet ingevoerd om inkomende personen te controleren. De visa werden om twee andere redenen ingevoerd. Ten eerste om ervoor te zorgen dat Pruisische burgers ook het land van bestemming mochten betreden (Torpey, 2018, p. 80). Reizen indertijd was namelijk langzaam en gevaarlijk waardoor een gemakkelijke grensoversteek van belang was. Ten tweede kozen veel Pruisen in de jaren dertig van de 19de eeuw ervoor om te emigreren. Om dit tegen te gaan, moesten Pruisische burgers een visum aanvragen als ze het land wilde verlaten (Torpey, 2018, p.80). Ook andere landen in Centraal en West-Europa voerde een soortgelijk visumbeleid in. In een aantal landen werden de visumrestricties echter rond 1860 weer afgeschaft doordat landen zoals Pruisen, Saksen, Beieren en Hannover zich verenigde in de Duitse Confederatie, maar ook voor buurlanden zoals Zwitserland en Nederland werden de visumrestricties opgeven (Torpey, 2018, p. 100-101). Desalniettemin bestaat er een essentieel verschil tussen de visa uit de 19de eeuw en de visa uit de 21ste eeuw. De visa uit de 19de eeuw in Europa werden door de overheid van het vertrekkende land uitgegeven terwijl de visa uit de 21ste door het land van aankomst worden uitgegeven.

De Verenigde Staten waren het eerste land dat visa voor binnenkomende personen visumrestricties invoerde (Torpey, 2018, p.120). Deze visa waren vooral bedoeld om Chinese migranten te weren. Om ervoor te zorgen dat het aantal Chinese migranten verminderd zou worden werd in 1882 de Immigration Act ingevoerd (Torpey, 2018, p.120). Deze wet zorgde ervoor dat het voor Chinezen niet meer toegestaan was om naar de VS te reizen. Chinezen die voordat de wet in werking trad naar de VS waren geëmigreerd mochten daarentegen wel terug de VS betreden als ze in China waren geweest. Dit zorgde ervoor dat er in de Chinese havens paspoort- of visumcontroles plaatsvonden om te voorkomen dat een Chinees de bootreis naar de VS aflegde zonder de VS te mogen betreden (Torpey, 2018, p. 121). Dit is een van de eerste situaties waarin er een paspoort- of visumcontrole plaatsvindt in land van vertrek door ambtenaren van het bestemmingsland.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werden veel paspoort- en visumrestricties heringevoerd in West Europa om te voorkomen dat mannen het land zouden verlaten om onder hun dienstplicht uit te komen (Torpey, 2018, p.139). Doordat miljoenen mensen het geweld van de oorlog ontvluchtten, maakte een paspoort- en visumplicht het overzichtelijker welke nationaliteit men bezat (Van Houtum

en Van Uden, 2021, p. 20). Na de oorlog besloten de meeste landen hun visumbeleid niet aan te passen waardoor men ook in vreedstijd een visum nodig had om een grens over te steken. Dit zorgde ervoor dat ook de VS een universeel visumbeleid voor inkomende personen invoerde (Torpey, 2018, p.144). Om de verschillende paspoort- en visumbeleidslijnen te uniformeren, werden door de nieuw opgerichte Volkenbond in de International Passport Conference internationale regels opgesteld over hoe men met paspoorten en visa om dient te gaan (League of Nations, 1925). Deze regels liggen aan de basis van het huidige visumsysteem.

5.3. De effecten van visa

Het belang van visa voor de soevereine staat is dat zij de veiligheid van de burgers kan garanderen door de reizigers te controleren nog voordat zij op reis gaan (Czaika et al., 2018). Hierdoor kan voorkomen worden dat mogelijk ongewenste reizigers het land kunnen betreden. Er zijn een aantal manieren waarop een toeristvisumaanvraagprocedure ervoor zorgt dat ongewenste reizigers bij een visumaanvraag getraceerd worden. De belangrijkste manier om te achterhalen of een reiziger legitiem als toerist een bepaald land wil betreden is door visumaanvragers documenten te laten aanleveren aan het consulaat (Scheel, 2018, p.2750). Dit kunnen vliegtickets, hotelboekingen, werkverklaring, bankafschriften en of bewijzen van aanbetalingen aan reisbureaus zijn. Deze bewijzen worden dan door het consulaat of de Ambassade nagetrokken op geldigheid. Daarnaast kunnen de visumaanvragers zelf ook nagetrokken worden door het Visa Information System (VIS) van de Schengenzone (Europese Commissie, 2017). Ook kan er ook om een interview gevraagd worden door het consulaat of de ambassade (Attström et al., 2013, p.74). Tijdens dit interview zal de visumaanvrager een aantal vragen over de reis moeten beantwoorden die hem of haar zullen testen op de legitimiteit van de reis. Deze manieren worden echter niet op elke persoon evenredig toegepast. Sommige visumaanvragers zullen een minder grondige check ondergaan dan andere. Welke visumaanvragers een grondigere check ondergaan kan een aantal oorzaken hebben zoals de geplande reisduur en het reisdoel, maar de meest duidelijke oorzaak is de nationaliteit, oftewel welk paspoort de visumaanvrager bezit.

Om aan de visumvoorwaarden te kunnen voldoen, moeten visumaanvragers ook meestal een medische reisverzekering afsluiten voordat ze de volledige aanvraag doorlopen hebben (Attström et al., 2013, p.22). Op het moment de aanvrager een medische reisverzekering aanschaft, heeft hij of zij de kosten al gemaakt ongeacht of de visumaanvraag goedgekeurd zal worden. Het risico dat een potentiële aanvrager loopt dat hij of zij een medische reisverzekering afsluit die hij of zij niet kan gebruiken door een afgewezen visumaanvraag, kan ervoor zorgen dat de aanvrager afziet van het indienen van een aanvraag (Attström et al., 2013, p.22).

Een visumaanvrager moet dus aan een aantal voorwaarden voldoen om een geldige visumaanvraagprocedure af te ronden. Als een visumaanvrager niet aan een van de voorwaarden kan voldoen, is dat een reden voor het consulaat of de ambassade om de visumaanvraag af te wijzen en zodoende de toegang voor de aanvrager te weigeren (Shiraliyeva, 2020). Hierdoor is het voor de aanvrager van belang dat aan alle voorwaarden voldaan wordt. Om ervoor te zorgen dat de aanvrager de voorwaarden zo goed mogelijk begrijpt, moeten deze voorwaarden zo duidelijk en eenduidig mogelijk ter beschikking staan aan de visumaanvrager. Dit is echter niet altijd het geval. Zo komt het voor de voorwaarde alleen in de taal van het reisdoel land en het Engels beschikbaar zijn (Attström et al., 2013, p.35). Dit kan voor een groot aantal reizigers een probleem opleveren om ze deze talen niet voldoende te begrijpen. Hierdoor kunnen ze bepaalde voorwaarden misverstaan waardoor de aanvraag niet goedgekeurd kan worden. Als een visumaanvrager de voorwaarden wel goed wil begrijpen, zal deze in sommige gevallen hulp moeten vragen. Dit kost vaak extra tijd en geld waardoor het minder aantrekkelijk wordt om een visum aan te vragen.

Niet alleen het nalaten van de vermelding van de aanvraagvoorwaarden in de moedertaal van de aanvrager kunnen voor een belemmering zorgen. Ook het feit dat de aanvrager een aantal documenten moet aandragen kan obstakel zijn. Het verzamelen en op orde brengen van de documenten kan veel tijd in beslag nemen. Daarnaast is het in sommige gevallen het verplicht om een geboekte hotelovernachting of vliegtuigstoel te tonen aan het consulaat of de ambassade (Attström et al., 2013, p.76). Deze kwitanties moeten dikwijls al voldaan zijn op het moment dat ze getoond moeten worden aan het consulaat of de ambassade (Attström et al., 2013, p.76). Hiermee loopt de aanvrager het risico dat de visumaanvraag afgewezen wordt en dat hij of zij het geld van de boeking niet meer terug kan krijgen. Om dit risico te voorkomen zullen potentiële toeristen minder snel een visumaanvraag doen.

Ook is het voor veel visumaanvragers verplicht om fysiek naar de ambassade te komen om zowel de documenten af te leveren en een interview als voor en de documenten en het visum weer op te halen (World Tourism Organization and World Travel & Tourism Council, 2012, p.20). Zij moeten dus twee keer naar het consulaat of de ambassade reizen voordat ze een visum kunnen krijgen. Bovendien vinden visumaanvragers de wachttijden voor de interviews in sommige gevallen te lang, en ook de tijd die het kost om het visum goed te keuren na het eerste bezoek aan de ambassade vinden ze te lang (Attström et al., 2013, p.10). Omdat de consulaten en ambassades vaak maar in één of twee steden in een land liggen, moeten visumaanvragers soms ver reizen om bij een consulaat of ambassade te komen. Deze reizen kunnen veel geld en tijd kosten die de aanvragers er niet voor over hebben.

Naast de afstand die aanvragers moeten afleggen om bij het consulaat of de ambassade de komen, kan ook de behandeling door het personeel op het consulaat of de ambassade als een obstakel gevoeld worden (Attström et al., 2013, p.10). In sommige gevallen worden visumaanvragers niet klantvriendelijk behandeld door de consulaire medewerkers. De aanvragers ervaren de servicegerichtheid van het ambassadepersoneel vaak ondermaats. De hulpbereidheid bij problemen of onduidelijkheden zou volgens visumaanvragers in sommige gevallen verbeterd kunnen worden. Daarnaast voelen sommige aanvragers zich ongestuurd behandeld door het personeel. Als een visumaanvrager zich onjuist behandeld voelt, zou hij of zij ervoor kunnen kiezen om de visumaanvraag niet te voltooien waardoor deze potentiële reiziger niet in staat is om naar zijn of haar gewilde bestemming af te reizen.

5.4. Visumbeleid en reizigers

Een van de meest vooraanstaande onderzoekers die zich bezighoudt met de thematiek van visa en effecten hiervan op de economie en het reizen van mensen is Eric Neumayer. In 2006 publiceerde hij een artikel waarin hij aangaf welke variabelen in verband stonden met het aantal visumrestricties, oftewel, het aantal landen waarvoor een bepaald persoon een visa nodig. Uit dit onderzoek blijkt dat landen die in dezelfde regio liggen, landen met een soortgelijke samenleving en landen die deel uitmaken van het Gemenebest over het algemeen minder restricties hebben terwijl landen die veel met geweld te maken hebben en landen die een gelimiteerde politieke vrijheid hebben, juist meer restricties hebben (Neumayer, 2006, p. 80). Staten die al een aantal binnenlandse problemen hebben, worden in dit opzicht nog meer benadeeld wat het mogelijk maakt dat de ongelijkheid in de wereld toeneemt. In 2017 laten Czaika en Neumayer zien dat het invoeren van een visumrestrictie leidt tot een afname van toeristen van ongeveer 20 procent (Czaika en Neumayer, 2017, p.79). Hoewel er regionale verschillen zijn, kan er uit dit onderzoek toch afgeleid worden dat visa een grote impact hebben op het aantal toeristen. Er wordt hier echter alleen gekeken naar reizigers in het algemeen en niet naar de verschillende reisdoelen die de reizigers kunnen hebben. Zo zou het zakelijke, familiale of toeristische doeleinden kunnen betreffen. Het feit dat een visumrestrictie een afname van het aantal reizigers veroorzaakt komt doordat het verkrijgen van een visum geld en moeite kost (Neumayer, 2010, p.171). Hierdoor is het reizen naar een land met visumrestricties minder aantrekkelijk waardoor er eerder voor een ander land gekozen wordt of er wordt gekozen om helemaal niet te reizen. Volgens de UNWTO zorgt het versoepelen van visumrestricties voor een toename van 5 tot 25 procent aan toeristen per jaar over een driejarige periode (World Tourism Organization and World Travel & Tourism Council, 2013, p.14). Dit onderzoek geeft aan dat er wereldwijd, gemiddeld genomen, een positief effect op het toerisme is als de visumrestricties worden afgeschaald. De reden dat deze restricties in werkelijkheid bestaan, komt door de veiligheid

en controle die deze visa met zich meebrengen (Neumayer, 2010, p.178). In essentie worden visa verstrekt na het uitvoeren van een achtergrondcheck op de persoon aan wie het visum verleend wordt, zodoende kunnen eventuele ongewenste personen geweigerd worden om het land te betreden (Mau, 2010, p.345). Er bestaan ook gevallen waarbij er nauwelijks een achtergrondcheck wordt uitgevoerd. In deze landen worden visa veelal gebruikt als inkomsten voor de staat (Neumayer, 2010, p.173).

5.5. Grensoverschrijdend visumbeleid

Welke soort visa er worden verstrekt en aan burgers van welke landen, wordt over het algemeen bepaald door natiestaten. Zij beslissen zelf welke staatsburgers het land visumvrij in mogen en welke niet. Er zijn echter een paar uitzonderingen, zo hebben het Schengengebied en de Centraal Amerikaanse 4 een eigen visumbeleid voor binnenkomende reizigers (CA-4, 2005, p.5). Op het moment dat een burgers van een bepaald land visumvrij mogen reizen naar één van de landen in het gebied, dan bezitten ze tegelijkertijd de mogelijkheid om alle landen in het gebied te bezoeken. De sterkte van het paspoort wordt hierdoor aanzienlijk vergroot. Hierdoor is het voor toeristen mogelijk om met een beleidsverandering de gehele Centraal Amerikaanse 4 of het Schengengebied visumvrij te betreden. Op het moment dat niet één land maar een groep landen bij elkaar beslist over het visumbeleid, is het belangrijk dat er bepaalde regels worden opgesteld over welke staatsburgers visumvrij mogen reizen en welke niet. Dit is om onenigheden en onduidelijkheden tussen lidstaten te voorkomen (Europese Commissie, 2016c). Enerzijds wordt het Schengenbeleid door niet-Europeanen gezien als een van de belangrijkste voordelen van de Europese Unie (Özler en Toygür, 2011, p.122). Anderzijds kan het bepalen welke staatsburgers visumvrij mogen reizen naar Schengengebied en welke niet, tot onvrede leiden onder de bevolking van zowel binnen als buiten de Europese Unie (Jansen, 2016, p.88). Deze procedure kan zelfs discriminerend overkomen (Den Heijer, 2018, p.488).

5.6. Het visumbeleid van de Schengenunie

In 2001 is het visumbeleid van de Schengenlanden ingevoerd en deze heeft in 2018 een update gehad (Verordening EU, 2018). Sinds 2001 heeft er ook een verandering plaatsgevonden wat betreft welke paspoorthouders visumvrij naar het Schengengebied kunnen reizen. Zo mogen Georgiërs, Oekraïners en Moldaviërs nu visumvrij naar het Schengengebied reizen terwijl dit in 2001 nog niet mogelijk was voor de inwoners van deze landen (Secieru, 2017, p.1). Er zijn echter nog meer landen waarvan de burgers nu visumvrij naar Europa mogen reizen, terwijl er ook een aantal landen zijn in 2001 wel visumvrij mochten reizen maar dat nu niet meer mogen. Bolivia is hier een voorbeeld van (Verordening EU, 2018). Sinds 2001 bestaat er een verschil in reisvrijheid voor mensen van buiten de Schengenzone die naar dit gebied willen reizen. Aan de ene kant bevinden zich inwoners van landen

die op de positieve lijst staan, deze mensen mogen de Schengenzone visumvrij betreden, en aan de andere kant bevinden zich de inwoners van de landen die op de negatieve lijst staan. Zij moeten wel een visum aanvragen om de Schengenzone te kunnen betreden. Dit verschil is echter nooit in kaart gebracht terwijl dit verschil wel zou kunnen aangeven hoe de reisevrijheid, en daarmee samenhangend de globalisering voor de wereldwijde bevolking die naar Europa wil reizen is veranderd sinds 2001. Ook zou het verschil kunnen aantonen in hoeverre het visumbeleid van de Schengenlanden geëvolueerd is sinds 2001.

Een van de doelstellingen van de Europese Unie is door middel van het visumbeleid het toerisme en de handel in de Europese Unie te stimuleren. Het doel is om zo veel mogelijk toeristen in de Europese Unie binnen te laten zonder dat de veiligheid van de Europese burgers in gevaar komt (Europese Commissie, 2018). De Europese Unie ziet het als haar taak om een balans te vinden tussen de voordelen van een groeiende toeristen- en handelssector en de garantie van de veiligheid van de Europese burgers. Deze zoektocht naar de balans is terug te vinden in het visumbeleid van de Europese Unie.

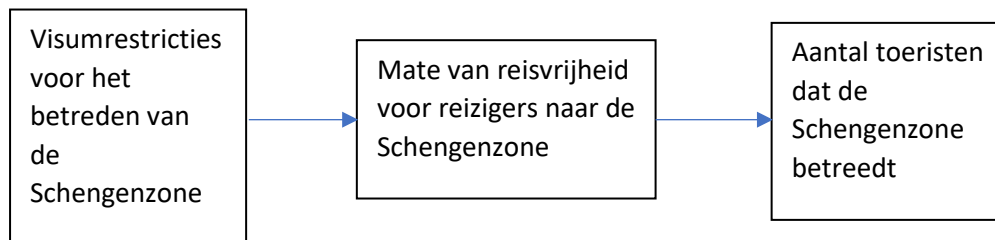
5.7. De invloed van reisbeperkingen op toerisme

Eén van de theorieën die in dit onderzoek terug zullen komen is de theorie van Neumayer uit 2010 waarin er wordt geschreven dat het wegnemen van visumrestricties leidt tot een toename van het aantal reizigers (Neumayer, 2010, p. 179). Volgens hem heeft dat te maken met de kosten en moeite die erin gestopt moeten worden om een visum aan te vragen (Neumayer, 2010, p. 171). Ook komt dit doordat landen een visumaanvraag mogen afkeuren zonder hier een gegronde reden voor gegeven hoeft te worden (Torpey, 1998, p.252). Doordat het afkeuren geen gegronde reden hoeft te bevatten, is het voor landen mogelijk om mensen met een bepaald paspoort sneller de toegang tot hun grondgebied te weigeren dan voor andere staatsburgers. Zo weigerde Australië in 1999 26,7% van de Russische visumaanvragen, terwijl maar 0,07% van de visumaanvragen uit het Verenigd Koninkrijk werden geweigerd (Madigan, 2000). Op het moment dat er een visumrestrictie wordt opgeheven, vervalt de reden om niet te reizen van Torpey in het geheel. De reden om niet te reizen van Neumayer verdwijnt niet helemaal, geld en tijd spelen namelijk nog steeds een rol (Seyidov en Adomaitiené, 2016, p.115). Maar er zijn ook nog andere factoren die meespelen in de beslissing van iemand of deze persoon gaat reizen of niet. Er zijn ook nog een aantal persoonlijke en omgevingsfactoren die een rol spelen in het gedrag van reizigers, zoals het gevoel dat de toerist gewenst en welkom is in het land van bestemming (Van Vuuren en Slabbert, 2012, p.296; Yiamjanya en Wongleedee, 2014, p.3). In dit onderzoek zal voor een aantal cases uitgezocht worden wat de toename is van het aantal reizigers door het afschaffen van de restricties en er zal gekeken worden naar de verschillende redenen waarom er al dan niet meer gereisd wordt. Dit wordt gedaan omdat in

de theorie van Neumayer niet wordt ingegaan op de factoren die meespelen in de overweging om wel of niet te reizen buiten tijd en kosten.

6. Conceptueel model

In dit onderzoek zal er gewerkt worden met het volgende conceptueel model:

In het conceptueel model heeft het al dan niet hebben van visumrestricties in de Schengenlanden invloed op de mate van reisevrijheid voor mensen naar de Schengenlanden. Dit heeft weer invloed op het aantal toeristen dat naar de Schengenlanden zal reizen. De vraag van het onderzoek luidt dan ook wat de mate van deze invloed is.

7. Onderzoeksstrategie

Om dit onderzoek in goede banen te leiden is het wenselijk om een onderzoeksstrategie te hebben. Het grootste gedeelte van het onderzoek zal een kwalitatief karakter hebben. Dit betekent dat er in de derde deelvraag een analyse gedaan zal worden op basis van kwalitatieve data. Er wordt hier gekozen voor een kwalitatief onderzoek omdat deze deelvragen specifieke gevallen betreffen die lastig te kwantificeren zijn. Het gaat hier namelijk meer om het vermogen van iemand om te reizen en dit wordt mede veroorzaakt door factoren die lastig in getallen uit te drukken zijn (Van Vuuren en Slabbert, 2012, p.296). De eerste twee deelvragen zullen echter een meer kwantitatief karakter hebben. Hierin zullen data van de Europese Unie en de Wereldbank gebruikt worden om een overzicht te creëren over welke verandering er heeft plaatsgevonden in de positieve en negatieve visalijsten tussen 2001 en 2018. Omdat er een groot aantal data bij het berekenen van de verandering is betrokken, ligt het voor de hand om een kwantitatieve benadering te gebruiken voor dit deel van het onderzoek.

Om de gegevens te verzamelen zal er gebruikgemaakt worden van empirisch onderzoek. De data zullen dus zelf verzameld worden. Dit houdt in dat er data vergaard worden door middel van databanken online als door het zoeken naar data in het veld. De data die online vergaard worden, zullen worden gebruikt om een antwoord te geven op de eerste twee deelvragen. Dit gebeurt door middel van het maken van een berekening waaruit blijkt wat de verandering in reisevrijheid is geweest

tussen 2001 en 2018. Dit wordt gedaan om een duidelijk en overzichtelijk antwoord te vinden op de deelvragen. Om een gedegen antwoord te krijgen op de laatste deelvraag zullen er verschillende casestudy's gehouden worden, dit wordt ook wel een multi-pele casestudy genoemd. In deze casestudy's zullen meerdere interviews gehouden worden met medewerkers van consulaten of ambassades om op deze manier informatie te vergaren die van belang is om de derde deelvraag te beantwoorden. Er is hier gekozen voor een multi-pele casestudy omdat deze vorm van casestudy's ervoor zorgt dat de verschillende context waarin de verschillende cases zich bevinden meegenomen worden in het onderzoek (Baxter en Jack, 2008, p.550). Zou er naar één case gekeken worden, dan zouden er uitspraken gedaan worden over deze case terwijl de context van de case ook een grote rol speelt. Die context zou dan voor een bepaalde bias kunnen zorgen. Met een multi-pele casestudy kan deze bias er zo goed mogelijk uitgehaald worden.

8. Onderzoeksmateriaal

Voor het onderzoek is een van de essentiële onderdelen het vinden van goede en betrouwbare bronnen die gebruikt kunnen worden als data. De bronnen die in dit onderzoek gebruikt worden, worden vergaard door onder meer gebruik te maken van Google Scholar en RuQuest. Op deze websites zijn wetenschappelijke bronnen beschikbaar die met zoektermen opgevraagd kunnen worden. Daarnaast wordt er ook gebruikgemaakt van de sneeuwbalmethode. Hierbij worden de referenties van relevante artikelen bekeken om zo andere relevante en interessante bronnen te vinden. Ten derde werden er in de gehouden interviews nog relevante bronnen voorgesteld. Ook deze zijn in het onderzoek gebruikt.

Voor het empirische deel van het onderzoek zullen databanken geraadpleegd worden om zo een antwoord op de eerste twee deelvragen te kunnen geven. De databanken die hiervoor gebruikt worden, zijn de positieve en negatieve lijsten van de Europese Unie van zowel 2001 als 2018 (Verordening EG, 2001; Verordening EU, 2018). Daarnaast is ook het aantal inwoners van de landen op de positieve lijsten van belang. Voor deze data zijn de databanken van de Wereldbank gebruikt. Er is voor deze data gekozen omdat deze databanken over het algemeen als betrouwbaar en accuraat worden beschouwd. Daarnaast zijn deze data relatief eenvoudig te gebruiken en te vergelijken.

In dit onderzoek wordt er informatie verzameld over groepen personen. Deze groepen personen worden afgebakend op grond van het bezit van een bepaald paspoort. Dit nationale paspoort zorgt ervoor dat ze wel of niet visumvrij de Schengenunie mogen betreden. De groepen worden op deze manier afgebakend omdat het visumbeleid verschilt per nationaal paspoort.

Over deze groepen mensen is bepaalde informatie nodig. Voor de eerste deelvraag bestaat deze informatie uit het feit of de groep in 2001 visumvrij naar de Schengenunie mocht reizen, en of diezelfde groep mensen in 2018 visumvrij naar de Schengenunie mocht reizen. Om te bepalen of een groep mensen in 2001 en 2018 visumvrij mocht reizen, zal er gekeken worden naar de positieve en negatieve lijsten die als bijlage in de verordeningen van de betreffende jaren door de Europese Commissie zijn toegevoegd. Om een antwoord te kunnen geven op de deelvraag, zal er een kaart gemaakt worden waarin de landen die een verschil vertonen uitgelicht worden. Dit zal gedaan worden om duidelijk en in één opslag te kunnen zien wat de verschillen zijn tussen 2001 en 2018

Voor de tweede deelvraag is ook de grootte van de verschillende groepen van belang. Deze grootte is dus eigenlijk de bevolkingsomvang van een bepaald land. Het bepalen van de bevolkingsomvang is een stuk lastiger. Er zijn namelijk een aantal verschillende bronnen te vinden die de bevolkingsomvang weergeven. Deze bronnen zijn echter niet allemaal hetzelfde. Er is gekozen om hiervoor de databanken van de Wereldbank te benutten. Voor dit deel van het onderzoek zullen alle landen waarvan het visumbeleid van de Schengenzone veranderd is tussen 2001 en 2018 aan bod komen. Deze landen zullen vergeleken worden met de totale wereldbevolking om zo een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de wereldwijde situatie. Met de vergaarde informatie zal een berekening worden gemaakt waarin aangeven wordt wat de potentiële verandering van de wereldwijde reisevrijheid is geweest.

Voor de derde deelvraag is informatie nodig over de nationale bevolking van de landen die gebruikt zullen worden als cases. Deze informatie betreft het de mogelijkheid om te reizen welke in deelvraag twee gegeven wordt. Maar ook het vermogen om te reizen zal meegenomen worden in deze deelvraag. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de financiën, de gezondheid en de bereikbaarheid. Er kunnen nog andere factoren een rol spelen. Om deze factoren te identificeren is het nodig om interviews te houden met personen die kennis hebben over de betreffende groepen. Dit kunnen experts op het gebied van reizen en mobiliteit zijn, maar ook vertegenwoordigers van de betreffende bevolkingsgroepen in het Schengengebied. Deze experts zullen benaderd worden via mail, en uitgenodigd worden voor een telefoon- of videogesprek. Er worden online gesprekken gehouden om de regels omtrent de coronapandemie te handhaven en omdat sommige experts zich in het buitenland bevinden. Er is gekozen om semigestructureerde interviews te houden zodat er doorgevraagd kan worden op het moment dat er interessante informatie wordt verteld terwijl er tegelijkertijd wel bepaalde standaardvragen zijn die aan alle geïnterviewde gesteld worden om zo een overzichtelijkere vergelijking te kunnen uitvoeren. Het aantal interviews dat nodig zal zijn om een goed beeld van de factoren te krijgen, ligt aan het feit of het punt van kennisverzadiging bereikt is. Dit houdt in dat er bij nieuwe interviews geen nieuwe of andere factoren of informatie aan het

licht komt. Om de informatie te verwerken, zullen de interviews geanalyseerd worden. De informatie die hieruit wordt gehaald zal vergeleken worden met de reeds vergaarde informatie. Hierbij zullen de cases gescheiden blijven gehouden totdat alle interviews gehouden zijn. Daarna zal er een vergelijking plaatsvinden van de cases en zal er gekeken worden wat de afwijkende en overeenkomstige factoren zijn die het reizen beïnvloeden. Het is namelijk mogelijk dat de veranderde visumrestricties in een bepaald land een grotere invloed hebben op het toeristenverkeer in de Schengenzone dan bij andere landen.

9. Resultaten

Om de resultaten zo duidelijk mogelijk weer te geven, zullen per deelvraag de bevindingen beschreven worden. Hierdoor is ook de opbouw naar de uiteindelijke beantwoording van de hoofdvraag het duidelijkst.

9.1. Verschillen tussen de positieve en negatieve lijsten van 2001 en 2018

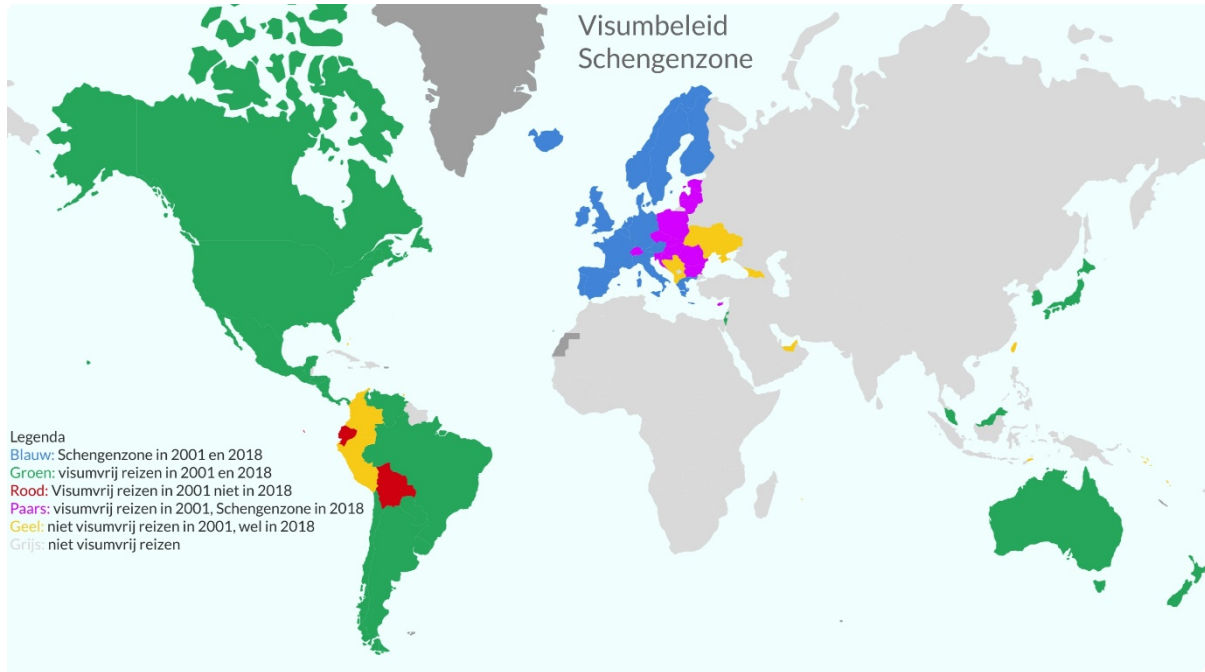
Voor de eerste deelvraag “Welke verschillen zijn er te vinden tussen de lijsten uit 2001 en 2018 met landen waarvan de inwoners het Schengengebied visumvrij mogen betreden?” zijn de twee positieve lijsten van het visumbeleid van de Europese Unie van 2001 en 2018 vergeleken. Deze lijsten zijn te vinden op de site van de Europese Unie. Op de positieve lijst van het visumbeleid in 2001 zijn 45 landen te vinden (verordening EG, 2001). Op de lijst van 2018 staan 63 landen vermeld (verordening EU, 2018). Met een simpel rekensommetje zou gezegd kunnen worden dat er 63-45 dus 18 landen aan de positieve lijst van de Europese Unie zijn toegevoegd. Dit is echter niet geheel juist omdat er een aantal landen die in de lijst van 2001 terug te vinden zijn niet in de lijst van 2018 staan. De landen waarbij dit het geval is, zijn in twee groepen te onderscheiden. Groep A bestaat uit landen die in 2001 nog niet tot de Europese Unie behoorde en in 2018 wel. Het gaat hier om Bulgarije, Cyprus, Estland, Hongarije, Kroatië, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Roemenië, Slovenië, Slowakije en Tsjechië. Doordat deze landen nu bij de Europese Unie behoren, is het niet meer nodig om deze landen te benoemen in de lijst. De Groep B bestaat alleen uit Ecuador en Bolivia. Deze twee landen worden benoemd in de positieve lijst in 2001 maar niet meer in de positieve lijst in 2018 terwijl deze landen geen lid zijn geworden van de Europese Unie. Ecuador werd geschrapt van de positieve lijst nog voordat de het beleid dat in 2001 in openbaring was gebracht in werking trad. Dit werd gedaan omdat de Europese Gemeenschap de kans op illegale immigratie te groot achtte (Verordening EG, 2003). Bolivia werd volgens dezelfde reden geschrapt van de positieve lijst in 2006 (Peers, 2016, p.188). Deze twee groepen samen zorgen ervoor dat er 15 landen zijn die wel voorkomen in de lijst van 2001 en niet in de lijst van 2018. Dit betekent dat er niet 18, maar 33 nieuwe landen in de lijst van 2018 staan. Deze 33 landen zijn weer op te delen in drie groepen. De eerste groep zijn Europese

landen die in 2001 nog te instabiel en te onderontwikkeld waren waardoor illegale immigratie een probleem zou kunnen vormen, maar die nu verder ontwikkeld zijn waardoor de dreiging van illegale immigratie afgenomen is. De tweede groep landen die opvalt, zijn kleine landen die amper een rol spelen op het wereldtoneel. De derde en laatste groep landen die in 2018 zijn toegevoegd aan de positieve lijst zijn landen die niet binnen de andere twee groepen vallen. Ter verduidelijking zijn de verschillende groepen in een tabel gezet. Deze tabel is te vinden onder figuur 1. Om alle veranderingen die tussen 2001 en 2018 hebben plaatsgevonden zo overzichtelijk mogelijk te maken, zijn ze in een kaart afgebeeld (figuur 2). Op het eerste gezicht lijkt het dus dat er veel meer mensen visumvrij naar de Europese Unie kunnen reizen vanwege het aantal extra landen dat is toegevoegd aan de positieve lijst. Het daadwerkelijke aantal mensen dat uit deze landen komt is daarentegen tamelijk laag. Dit komt vooral door het grote aantal laagbevolkte landen waarvan de inwoners nu visumvrij naar de Europese Unie mogen reizen. Wat het precieze aantal potentiële toegenomen reizigers naar de Europese Unie is, zal in de volgende deelvraag ter sprake komen.

Verder ontwikkelde landen	Kleine eilandstaten	overig
Albanië	Antigua en Barbuda	Colombia
Bosnië en Herzegovina	Bahama's	Peru
Georgië	Dominica	Taiwan
Moldavië	Grenada	Verenigde Arabische Emiraten
Montenegro	Kiribati	
Noord-Macedonië	Marshalleilanden	
Oekraïne	Mauritius	
Servië	Micronesia	
	Nauru	
	Oost-Timor	
	Palau	
	Saint Kitts en Nevis	
	Saint Lucia	
	Saint Vincent en de Grenadines	
	Salomonseilanden	
	Samoa	
	Seychellen	
	Tonga	

	Trinidad en Tobago	
	Tuvalu	
	Vanuatu	

Figuur 1: Tabel van groepen landen

Figuur 2: Kaart visumbeleid Schengenzone (Verordening EG, 2001; Verordening EU, 2018; Visme.co)

9.2. Het verschil in het aantal personen dat de Schengenunie mag betreden

De tweede deelvraag van dit onderzoek is: “Wat is het verschil in het aantal personen dat hierdoor in theorie de Schengenzone mag betreden?”. In deze deelvraag zullen de percentages van de wereldbevolking die visumvrij naar de Schengenzone mogen reizen tussen 2001 en 2018 met elkaar vergeleken worden. Om deze vraag te beantwoorden zijn inwonersaantallen van landen nodig. Deze inwonersaantallen zijn verkregen via de site van de Wereldbank. Op deze site zijn verschillende bronnen gecombineerd om ervoor te zorgen dat de data zo accuraat en betrouwbaar mogelijk zijn. Van deze site konden alle inwonersaantallen van de landen worden geraadpleegd die nodig zijn voor de beantwoording van de tweede deelvraag behalve voor Taiwan. Hiervoor is een andere site gebruikt, namelijk de site van de wereldbevolkingsreview (worldpopulationreview.com). Voor de vergelijking zijn zowel de landen die visumvrij naar de Schengenzone mogen reizen, als de landen die lid zijn van de Schengenzone meegenomen in de berekening. Er is hiervoor gekozen omdat de hoofdvraag de gehele wereldbevolking betreft en omdat de inwoners van de Schengenzone ook visumvrij tussen de Schengenlanden mogen reizen. Om de situatie in 2001 in beeld te kunnen

krijgen, zijn de volgende getallen van belang. De totale wereldbevolking in 2001 was ongeveer 6,194 miljard (The World Bank, 2021). Het totaal aantal inwoners van de landen die visumvrij naar en Schengenlanden mogen reizen was in 2001 ongeveer 1,466 miljard (The World Bank, 2021). Dit houdt in dat ongeveer 23,7% van de wereldbevolking in 2001 visumvrij naar de Schengenzone mocht reizen. In 2018 was telde de gehele wereldbevolking 7,592 miljard mensen. Daarvan mochten er ongeveer 1,831 miljard visumvrij naar en in de Schengenzone reizen. Dit is ongeveer 24,1% van de wereldbevolking. Wat deze cijfers zeggen is dat absoluut gezien er een heel groot aantal meer reizigers naar de Schengenzone mogen reizen. Dit is namelijk toegenomen met meer dan een half miljard. Echter, als deze vergelijking in perspectief wordt gezet en de groei van de gehele wereldbevolking wordt meegenomen, dan kan hieruit geconcludeerd worden dat maar 0,4 procentpunt meer mensen visumvrij mogen reizen naar de Schengenzone. Wat hieruit blijkt is dat ondanks het feit dat er een groot aantal landen is toegevoegd aan de positieve lijst, de relatieve groei aan mensen die visumvrij naar de Schengenzone mogen reizen nauwelijks gegroeid is. Hiervoor zijn enkele mogelijke oorzaken te vinden. Ten eerste, zoals hierboven vermeld, zijn de landen die toegevoegd zijn aan de positieve lijst veelal landen met een kleine bevolkingsomvang. Dit betekent dat een uitbreiding van het aantal landen bijna geen effect heeft op het aantal personen dat visumvrij naar de Schengenzone mag reizen. Ten tweede is de bevolking van de landen op de positieve lijst minder hard gestegen dan de totale wereldbevolking. In sommige landen is de bevolking zelfs gedaald (The World Bank, 2021). Dit blijkt uit een andere berekening. In deze berekening is gekeken hoeveel procent van de wereldbevolking naar de Schengenzone zou mogen reizen als het beleid van 2001 in 2018 nog steeds van kracht zou zijn geweest. Voor deze berekening is naar de landen van het visumbeleid van 2001 gekeken, terwijl de inwonersaantallen van 2018 gebruikt zijn. De uitkomst van deze berekening is 21,6%. Dit is 2,1 procentpunt minder dan in 2001. Als er dus op een andere manier naar de cijfers wordt gekeken, kan er ook gezegd worden dat de reisvrijheid met 2,5 procentpunt is gestegen in 2018 ten opzichte van 2001. Dit is een grotere prestatie dan de 0,4 procentpunt die eerder werd benoemd.

9.3. Interviews

Voor deelvraag drie zijn er interviews afgenomen. Om te bepalen welke personen benaderd zouden worden voor de interviews, is er gekeken naar de landen waarvan het visumbeleid veranderd is tussen 2001 en 2018. Uit deze groep landen zijn enkele cases genomen. Voor deze cases zijn mensen benaderd die inzicht hebben op het toerisme vanuit deze gekozen landen naar de Schengenunie. Er is getracht deze mensen interviewen over of het veranderde visumbeleid effect heeft gehad op het toerisme dat vanuit de betreffende landen naar de Schengenzone is afgereisd. Met de informatie

verkregen uit de interviews, is geprobeerd een antwoord te formuleren op de deelvraag: “In hoeverre heeft de verandering in het visumvrijstellingsbeleid van de Schengenunie invloed op het toeristenverkeer van een land waarin er een verandering heeft plaatsgevonden?”.

Om te bepalen welke cases gebruikt zal worden, is er gekeken naar de datum waarop het visumvrij reizen inging. Er is naar dit criterium gekeken omdat het van belang is om een vergelijking te kunnen maken tussen de periode vóór en de periode na het afschaffen van de visumrestricties. Idealiter zouden de periode voor en de periode na de afschaffing ongeveer even lang moeten zijn om een zo goed mogelijke inschatting te kunnen maken. Als de inwoners van een land al sinds de invoering van het Schengen visumbeleid visumvrij mogen reizen, is het lastig te bepalen wat de effecten van het hebben van visumrestricties zou zijn geweest. Ook voor een land waar het visumbeleid pas een paar jaar geleden veranderd is, is het lastig te bepalen welke effecten de vrijstelling van het visum heeft op het toeristenverkeer, aangezien deze effecten wellicht nog niet goed zichtbaar zijn meteen. Door de periode tussen 2001 en 2018 in twee even lange periodes te verdelen, kan het beste een vergelijking tussen deze twee periodes gemaakt worden. Bij het visumbeleid van Schengen zou dat betekenen dat deze periodes uit ongeveer tien jaar bestaan. Landen waarvan het visumbeleid rond 2010 veranderd is, zouden het meest bruikbaar zijn. De landen waarvan de verandering het dichtst bij 2010 komt, zijn Taiwan, Albanië en Bosnië en Herzegovina (Schengen visa info, 2020; Schengen visa info, 2021). Daardoor is ervoor gekozen deze drie landen te gebruiken als cases voor het onderzoek. Daarnaast is er voor deze landen gekozen omdat ze totaal verschillend zijn. Taiwan is een relatief welvarend land, ver weg van de Schengenzone. Terwijl Albanië en Bosnië en Herzegovina minder welvarende landen zijn die zich dicht bij de Schengenzone bevinden. Ook op historisch en cultureel vlak lijken Albanië en Bosnië en Herzegovina op elkaar terwijl Taiwan grote verschillen toont met de twee andere landen. Daarom zullen Albanië en Bosnië en Herzegovina hierbij als één casus genomen worden. Ook behoren deze landen tot dezelfde groep volgens figuur 1. Dit betekent dat de resultaten van de interviews naar verwachting min of meer overeenkomen. Door deze twee landen samen te voegen is het eenvoudiger en duidelijker om de verschillende resultaten met elkaar te kunnen vergelijken.

9.3.1. Taiwan

Uit de interviews afgenomen met Taiwanese experts blijkt dat het veranderende visumbeleid van de Schengenunie er niet voor gezorgd heeft dat het aantal Taiwanese toeristen naar de Schengenunie aanzienlijk gegroeid is (L. Hurkmans-Berkers en T. Kuo, persoonlijke communicatie, 12 mei 2021). Dit wordt ook bekrachtigd door de cijfers van het aantal Taiwanese visumvrije reizigers dat de Schengenzone betreedt niet significant is toegenomen (Netherlands Office Taipei, persoonlijke communicatie, 2021). Hiervoor zijn enkele redenen te bedenken. Zo planden veel Taiwanese

toeristen hun vakantie ver van tevoren (T. Kuo, persoonlijke communicatie, 12 mei 2021). Hierdoor werden de wachttijden voor een visumaanvraag niet als hinderlijk ervaren. Daarnaast reizen veel Taiwanese toeristen in groepsverband naar Europa (T. Kuo, persoonlijke communicatie, 12 mei 2021). Deze groepsreizen worden georganiseerd door reisbureaus die ook voor de visumaanvragen zorgen. Toen het nog nodig was voor toeristen om een visum aan te vragen, hoefden de toeristen zelf alleen maar de gevraagde documenten aan te leveren en werden verdere stappen in de aanvraagprocedure gedaan door het reisbureau. Dit betekende dat de visumaanvragen nauwelijks tijd kostten voor de toeristen die in groepsverband naar Europa reisden. Europa is een relatief dure vakantiebestemming en werd hierdoor door Taiwanese dikwijls gezien als een statusbestemming (C. Wu, persoonlijke communicatie, 28 april, 2021). Hierdoor werden reizen naar Europa veelal ver van tevoren geboekt en worden visumkosten meestal niet als probleem gezien maar meer als deel van de totaalprijs (L. Hurkmans-Berkers, persoonlijke communicatie, 12 mei 2021). Een derde mogelijke reden voor het uitblijven van de groei van het aantal Taiwanese toeristen, is dat het aantal afgewezen Taiwanese visumaanvragen voor de Schengenzone heel klein is (L. Hurkmans-Berkers, persoonlijke communicatie, 12 mei 2021). Taiwanese maakten zich dus geen zorgen over de visumaanvraag en zagen de procedure min of meer als een formaliteit. Er zijn echter wel een aantal positieve aspecten die het visumvrijstellingsbeleid hebben veroorzaakt. Mensen ervaren het reizen naar Europa namelijk eenvoudiger en comfortabeler sinds het afschaffen van de visumrestricties (C. Wu, persoonlijke communicatie, 28 april 2021). Maar volgens de reizigersaantallen heeft dit nauwelijks voor een toename van het aantal reizigers gezorgd. Het lijkt dus dat Taiwanese niet eerder bereid zijn om naar Europa te reizen door het visumvrijstellingsbeleid.

Uit de interviews blijkt echter wel dat het visumbeleid een positief effect heeft gehad op zakenreizen. Dit komt doordat het nu mogelijk is om binnen een dag het vliegtuig naar Europa te pakken als dat nodig zou zijn. Terwijl voordat Taiwanese visumvrij mochten reizen, dit onmogelijk was (C. Wu, persoonlijke communicatie, 28 april 2021). Men moest eerst aan een aantal voorwaarden voldoen en een aantal formulieren invullen, waarna men een tijd op het visum moest wachten. Het was dus onmogelijk om spontaan te besluiten om naar Europa af te reizen. Dit heeft vooral een positief effect gehad op de luchtvaartmaatschappijen die tussen Taiwan en Europa vliegen zoals KLM en China Airlines en de toerismebranche in grotere Europese steden (C. Wu, persoonlijke communicatie, 28 april, 2021).

Het feit dat toeristen en zakenreizigers geen visa meer nodig hebben, heeft er niet voor gezorgd dat de Taiwanese Ambassade in Nederland het rustiger kreeg (C. Wu, persoonlijke communicatie, 28 april, 2021). Het werk van de ambassademedewerkers kreeg een andere invulling. Er ontstonden namelijk problemen die voor de mogelijkheid om visumvrij te reizen nog niet bestonden. De

ambassade behandelt nu namelijk kwesties waarbij mensen de visumregels niet helemaal begrepen hebben en graag langer willen blijven dan is toegestaan, of graag aan het werk willen in de Schengenunie terwijl ze als toeristen naar de Schengenzone zijn gekomen (C. Wu, persoonlijke communicatie, 28 april 2021). Terwijl voor de Taiwanese ambassade in Nederland de werkdruk min of meer gelijk bleef, heeft het visumvrijstellingsbeleid voor de Nederlandse vertegenwoordiging in Taiwan wel gezorgd voor een afname in de werkdruk (T. Kuo, persoonlijke communicatie, 12 mei, 2021). Visa voor Europa moeten namelijk worden aangevraagd op de ambassade van het land van aankomst in Europa, of het land waar men de langste tijd zal verblijven (Attström et al., 2013, p.20). Veel Taiwanese toeristen vragen een visum aan bij de Nederlandse vertegenwoordiging in Taipei omdat er directe dagelijkse vluchten van Taiwan naar Schiphol zijn. Dit heeft ertoe geleid dat er een aantal banen verdwenen zijn bij de Nederlandse vertegenwoordiging in Taipei omdat er geen toeristenvisumaanvragen meer ingediend hoeven te worden. Buiten deze directe effecten op het toerisme, heeft het visumvrij reizen voor Taiwanese ook een geopolitiek effect. Doordat Taiwanese paspoorten zonder visum worden geaccepteerd in de Schengenzone, wordt de Taiwanese nationaliteit indirect erkend (L. Hurkmans-Berkers, persoonlijke communicatie, 12 mei 2021). Dit is een positieve ontwikkeling voor het imago van Taiwan in de Schengenzone omdat de inwoners van Taiwan met deze ontwikkeling als gewild en betrouwbaar worden gezien. Maar het is ook een positieve ontwikkeling voor het imago van de Schengenzone in Taiwan doordat de Schengenzone hiermee de Taiwanese inwoners laat zien dat ze gezien en geaccepteerd worden.

Het lijkt er dus op dat het visumvrij reizen geen positieve impact heeft gehad op het aantal toeristen dat naar de Schengenzone reisde de laatste tien jaar. Er zijn namelijk een aantal redenen te bedenken waarom het reizen naar Europa voor Taiwanese toeristen niet aantrekkelijker is geworden door de mogelijkheid van visumvrij reizen. Toch heeft het visumvrijstellingsbeleid wel andere positieve effecten gehad. Zo heeft het veranderde visumbeleid een positief effect gehad op de zakenbranche. Daarnaast laat de Schengenzone met het vrijstellen van Taiwanese staatsburgers van visa ook zien dat de Taiwanese welkom en gewild zijn. Hierdoor zou men kunnen concluderen dat het afschaffen van de visa geen positief effect heeft gehad op de Taiwanese toeristenaantallen, maar dat het op zakenreizen en het imago van Taiwan wel een lichte positieve invloed heeft gehad.

9.3.2. Albanië en Bosnië en Herzegovina

Volgens Samir Hadžimusić, medewerker van de “Delegation of the European Union to BiH & European Union Special Representative in BiH” heeft het visumvrijstellingsbeleid van de Schengenunie een positieve invloed op het aantal toeristen dat vanuit Albanië en Bosnië en Herzegovina de Schengenzone betreedt (persoonlijke communicatie, 29 april. 2021). Ook volgens een medewerker van de Albanese ambassade in Nederland heeft het visumvrijstellingsbeleid een

groot effect op het aantal toeristen dat vanuit Albanië en Bosnië en Herzegovina naar de Schengenzone komt (persoonlijke communicatie 18 mei, 2021). Dit wordt met name veroorzaakt doordat het BBP per hoofd van de bevolking van deze beide landen relatief snel groeit (The World Bank, 2019). Hierdoor groeit het aantal toeristen dat de financiële middelen heeft om naar de Schengenzone te reizen ook relatief snel. Deze groep toeristen bestaat voornamelijk uit de middenstand van beide landen (medewerker Albanese ambassade in Nederland, persoonlijke communicatie, 18 mei 2021). Voor deze middenstand is een vakantie naar Schengen een dure vakantie, hierdoor proberen ze zo veel mogelijk kosten te besparen. Dit leidt tot een situatie waarin elke kleine kostenpost van belang is voor het kiezen van de reisbestemming. Zo zijn dus ook de visumaanvraagkosten belangrijk. Nu deze kostenposten zijn weggevallen door de visumliberalisatie, zoals men het in Albanië noemt, zullen Albanezen er sneller voor kiezen om naar de Schengenzone te reizen (medewerker Albanese ambassade in Nederland, persoonlijke communicatie, 18 mei, 2021).

Een andere reden waardoor het aantal toeristen aanzienlijk gestegen is sinds de verandering van het visumvrijstellingsbeleid, komt met name doordat er relatief veel Albanezen en Bosniërs in de Schengenzone wonen en studeren. Deze personen moeten weliswaar nog steeds een visum aanvragen, maar familie en vrienden kunnen sinds tien jaar wel op bezoek komen zonder een visumaanvraag te doorlopen (medewerker Albanese ambassade in Nederland, persoonlijke communicatie, 18 mei 2021). Doordat reizen voor familie en vrienden van studenten en arbeidsmigranten makkelijker is geworden, zullen zij er eerder voor kiezen om naar de Schengenzone te reizen. Ook al is het reisdoel van deze groep mensen een familiebezoek, hun gedrag kan vaak wel vergeleken worden met dat van toeristen. Deze mensen zullen ook het land of de streek waar het familielid zich bevindt willen bezoeken en bekijken. Vaak worden deze familiebezoeken als vorm van toerisme gezien in onderzoeken (Tracz en Bajgier-Kowalska, 2019, p.461). Dit betekent dat zij op min of meer dezelfde plekken hun geld besteden als toeristen die alleen voor vakantie naar de Schengenzone afreizen. Op financieel-economisch gebied is er dus geen onderscheid tussen toeristen en familiebezoekers.

Daarnaast blijkt ook dat ondanks de vele nadelen van het visumbeleid, de Schengenunie het visumvrijstellingsbeleid toch een succes vindt (S. Hadžimusić, persoonlijke communicatie, 29 april, 2021). Met deze nadelen worden met name de irreguliere migratie, het voorkomen van terrorisme en illegale arbeid zonder werkvergunning bedoeld (Europese Commissie, 2020, p.1). De voordelen van het vergrote handels- en toeristenverkeer wegen volgens de Schengenzone op tegen de nadelen van het makkelijker maken van irreguliere migratie en terrorisme (Europese Commissie, 2020, p.23).

Uit de interviews blijkt dat het toerisme niet de belangrijkste reden voor het promoten van een visumvrijstellingsbeleid is, maar dat met name het zakenreisverkeer, en daarmee de handel belangrijk worden geacht (medewerker Albanese Ambassade in Nederland, persoonlijke communicatie, 18 mei, 2021). Zakenreizen zorgen ervoor dat er meer handel gedreven wordt met bedrijven uit Albanië en Bosnië en Herzegovina. Dit brengt geld binnen voor deze landen. Aan de andere kant heeft toerisme naar de Schengenzone niet of nauwelijks invloed op het BBP van de landen. Men kan zelfs beargumenteren dat het visumvrijstellingsbeleid op het gebied van toerisme een negatieve impact heeft aangezien burgers eerder geneigd zijn om naar de Schengenzone te reizen en dus niet hun vakantie in eigen land doorbrengen. Dit zorgt ervoor dat ze hun geld in het buitenland uitgeven en niet in de eigen economie stoppen (medewerker Albanese ambassade in Nederland, persoonlijke communicatie, 18 mei 2021).

Voor inwoners van Bosnië en Herzegovina en Albanië zijn toerisme en zakenreizen niet de belangrijkste doelen voor reizen naar de Schengenzone. Veel inwoners vinden reizen voor werk, stage of studeren belangrijker dan reizen voor toerisme (medewerker Albanese ambassade in Nederland, persoonlijke communicatie, 18 mei 2021). Dit komt doordat werken, studeren en een stage lopen in de Schengenzone voor een beter toekomstperspectief zorgen. Dit is voor inwoners van de Balkan belangrijk. Voor deze reisdoelen is echter wel nog een visum nodig om de Schengenzone te betreden. Het visumvrijstellingsbeleid biedt voor deze groep reizigers dus geen uitkomst terwijl deze groep op zowel de Balkanlanden als op de Schengenzone een positieve invloed kan hebben (Kim, 1998, p.362)

9.3.3. Vergelijking

Het visumvrijstellingsbeleid heeft in zowel Taiwan als Albanië en Bosnië en Herzegovina een bepaalde invloed gehad. Deze invloed is echter niet altijd in lijn geweest met de invloed die de Schengenzone gehoopt had dat het visumvrijstellingsbeleid zou hebben. De effecten van het visumvrijstellingsbeleid op de toeristenaantallen verschillen tussen Taiwan aan de ene kant en Albanië en Bosnië en Herzegovina aan de andere kant. Zo heeft het visumvrijstellingsbeleid weinig effect gehad op het aantal toeristen dat vanuit Taiwan de Schengenzone betreedt, terwijl de Schengenunie wel gehoopt had dat het beleid voor meer toeristen zou zorgen. Taiwanese ervaren het echter wel fijner en praktischer om naar de Schengenzone te reizen sinds dit visumvrij mogelijk is. Voor inwoners van Albanië en Bosnië en Herzegovina heeft het visumvrijstellingsbeleid wel een positief effect gehad op het aantal toeristen. Dit komt mede doordat het visumbeleid in Albanië en Bosnië en Herzegovina wel gevoeld werd als een barrière omdat de grens van de Schengenzone dichterbij Albanië en Bosnië en Herzegovina ligt dan bij Taiwan. Reizen hoeven dus minder lang van tevoren gepland te worden. Een visumaanvraagprocedure duurt voor dit korte tijdsbestek te lang.

Ook is een reis vanuit Albanië of Bosnië en Herzegovina naar de Schengenzone minder duur dan een reis vanuit Taiwan naar de Schengenzone. Dit betekent dat Taiwanese reizigers die naar de Schengenzone reizen, over het algemeen, een hoger inkomen hebben dan reizigers uit Albanië of Bosnië en Herzegovina waardoor het aanschaffen van een visum voor potentiële Taiwanese toeristen een minder groot obstakel is dan voor toeristen uit Albanië of Bosnië en Herzegovina.

Daarnaast was het voor Taiwanese reizigers bijna vanzelfsprekend dat hun visumaanvraag voor de Schengenzone werd goedgekeurd. Voor de meeste ambassades van de Schengenzones ligt visumweigering rond de 0,10% voor de inwerkingtreding van het visumvrijstellingsbeleid (Europese Commissie, 2009). Voor Albanië en Bosnië en Herzegovina liggen deze percentages respectievelijk rond de 12% en 4%. De kans dat een visumaanvraag wordt afgewezen is dus aanzienlijk groter. Deze data betreffen alle visa, waardoor het onmogelijk is om te achterhalen wat het percentage geweigerde toeristenvisa is. Deze data betekenen dat zonder visumrestricties het aantal reizen naar de Schengenzone toch al zou stijgen doordat er toeristenvisa van alle potentiële toeristen geaccepteerd zouden worden. Bovendien zorgt het hogere weigeringspercentage ervoor dat potentiële reizigers uit Albanië of Bosnië en Herzegovina minder snel een visumaanvraag zullen indienen omdat ze niet het risico willen lopen om tijd, moeite en geld in de visumaanvraagprocedure te stoppen zonder dat de aanvraag wordt goedgekeurd (Hobolth, 2014, p.429).

Voor zakenreizigers is het eenvoudiger en toegankelijker geworden om naar de Schengenzone te reizen. Deze groep reist namelijk over het algemeen vaker op korte termijn waardoor een visumaanvraag vaak te lang kan duren. Hierbij is er geen verschil gevonden tussen beide cases. Uit de interviews blijkt dat de effecten van het visumvrijstellingsbeleid op de handel en zakenreizen meer van belang zijn dan de effecten op het toerisme. Dit komt doordat het visumvrij reizen van toeristen naar de Schengenzone voor het vertrekkende land niet veel positieve effecten heeft op financieel gebied (medewerker Albanese ambassade in Nederland, persoonlijke communicatie, 18 mei, 2021). Doordat er geen visumaanvraag meer nodig is, kiezen toeristen er eerder voor om naar de Schengenzone te reizen, wat betekent dat het aantal toeristen dat in eigen land op vakantie gaat kleiner wordt.

Een overeenkomst tussen beide cases is dat het visumvrijstellingsbeleid deels wordt gezien als een erkenning van het betreffende land. Bij Taiwan gaat het hier om het feit dat Taiwan niet officieel erkend wordt door de Schengenunie. Maar doordat de Schengenzone wel een visumvrijstellingsverdrag met Taiwan tekende, heeft men in Taiwan het gevoel dat ze toch door de Schengenzone officieus erkend worden. Albanië en Bosnië en Herzegovina zijn beide (potentiële) kandidaat-lidstaten van de Europese Unie (Europese Commissie, 2016a). Het visumvrijstellingsbeleid

wordt door hen dus gezien als een positieve ontwikkeling met betrekking tot de integratie in de Europese Unie (medewerker Albanese ambassade in Nederland, persoonlijke communicatie, 18 mei, 2021).

10. Conclusie

Om een antwoord te geven op de hoofdvraag “In hoeverre is de reisvrijheid van de wereldburger veranderd tussen 2001 en 2018 door de aanpassingen in het visumvrijstellingsbeleid van de Schengenlanden, en wat is het effect van deze verandering op het toeristenverkeer dat de Schengenzone betreedt?” is in dit onderzoek getracht te onderzoeken wat de effecten van het visumvrijstellingsbeleid van de Schengenzone zijn op het inkomende toeristenverkeer. Hierbij zijn een aantal zaken naar voren gekomen.

Uit de eerste deelvraag blijkt dat het aantal landen waarvan de bevolking visumvrij naar de Schengenzone mag reizen aanzienlijk vergroot is sinds de invoering van het Schengen visumbeleid in 2001. Ter verduidelijking van de ontwikkeling van het visumvrijstellingsbeleid van de Schengenzone, zijn de landen waarvan het visumbeleid veranderd is, in drie groepen onderverdeeld en er is een kaart gemaakt die aangeeft voor welke landen het visumbeleid al dan niet veranderd is.

Om deze ontwikkeling in een context te plaatsen, is er uitgerekend in hoeverre het aantal potentiële toeristen dat visumvrij naar de Schengenzone mag reizen vergroot is. Uit de gegevens blijkt dat, in absolute zin, het aantal personen dat visumvrij naar de Schengenzone mag reizen tussen 2001 en 2018 met 365 miljoen gestegen is. Dit verschil zou nog groter zijn op het moment dat de landen die tussen 2001 en 2018 lid geworden zijn van de Schengenzone ook meegenomen zouden worden in de berekening. Wordt er gekeken naar de relatieve getallen, dan lijken de gegevens een ander verhaal te vertellen. Als er gekeken wordt naar het percentage van de wereldbevolking dat visumvrij naar de Schengenzone kan reizen tussen 2001 en 2018, dan is dit maar met 0,4 procentpunt gestegen. Dit komt doordat de wereldbevolking bijna net zo hard, dan wel harder gestegen is dan de bevolking van de landen die visumvrij naar de Schengenzone mogen reizen. Ook zijn een aantal landen lid geworden van de Schengenzone tussen 2001 en 2018, waardoor deze voor het eerste meetpunt wel meetelde en voor het tweede niet. Daarnaast is de bevolking van de landen waarvan het visumvrijstellingsbeleid in positieve zin veranderd is, over het algemeen, relatief klein. Het lijkt dus alsof er veel meer personen visumvrij naar de Schengenzone kunnen reizen doordat er veel landen aan de positieve lijst zijn toegevoegd. Maar omdat deze landen relatief weinig inwoners hebben,

heeft dit weinig effect op het aandeel wereldburgers dat tussen 2001 en 2018 de mogelijkheid heeft gekregen om visumvrij naar de Schengenzone te reizen.

Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat het afschaffen van visumrestricties leidt tot een toename van het aantal toeristen (Czaika en Neumayer, 2017, p.79). Mede hierdoor wil de Europese Commissie uitdragen dat haar visumvrijstellingsbeleid ervoor zorgt dat de toeristenaantallen in de Schengenzone groeien (Europese Commissie, 2018). Echter, de onderzoeken die gedaan zijn in het kader van het effect van visumrestricties op toeristenaantallen werden uitgevoerd aan de hand van bilaterale visumvrijstellingsverdragen. In het geval van de Schengenzone gaat het om een groep landen die samen een visumvrijstellingsbeleid invoeren. Dit zou een ander effect kunnen hebben op de toeristenaantallen. Daarnaast wordt er in dit onderzoek niet alleen naar de toeristenaantallen gekeken. Er is ook onderzocht of er nog andere effecten in het toeristenverkeer te zien zijn.

Op de vraag of het visumvrijstellingsbeleid een positief effect heeft op de toeristenaantallen, kan geen eenduidig antwoord worden gegeven. Dit komt doordat het antwoord verschilt voor verschillende landen. In Albanië en Bosnië en Herzegovina heeft het visumbeleid voor een toename van het aantal toeristen gezorgd, terwijl dit voor Taiwanese toeristen niet het geval is. Hiervoor zijn een aantal redenen te geven. Ten eerste hebben Albanië en Bosnië en Herzegovina een sterkere groei van het BBP per hoofd van de bevolking gekend dan Taiwan tussen 2001 en 2018 (The World Bank, 2021). Hierdoor is het voor meer inwoners van Albanië en Bosnië en Herzegovina mogelijk geworden om een vakantie te veroorloven. Deze trend wordt versterkt doordat er geen visum nodig is voor de reis naar de Schengenzone. Dit betekent dat er geen visumaanvraagkosten meer gemaakt hoeven te worden. Ten tweede was een visumaanvraagprocedure voor de Schengenzone voor Taiwanese toeristen min of meer een normaliteit. Het werd niet gezien als een barrière. Dit komt doordat de reizen naar de Schengenzone vaak lang van tevoren worden gepland, veel geld kosten en dikwijls in groepsverband worden georganiseerd. Dit zorgt ervoor dat de tijd, het geld en de moeite die kost om een visumaanvraag te voltooien geen obstakel vormen. De situatie in Albanië en Bosnië en Herzegovina is echter anders. Voor deze twee landen speelden tijd, geld en moeite wel een rol bij de aanvraag van een visum voor de Schengenzone. Dit komt doordat de reizen vanuit deze Balkanlanden vaker kort van tevoren worden gepland, relatief goedkoper zijn en meestal alleen, met het gezin of de familie georganiseerd worden. Een derde reden is dat, gemiddelde genomen, er meer Albanese en Bosnische visumaanvragen werden geweigerd dan Taiwanese aanvragen (Europese Commissie, 2009). Dit betekent dan het voor Taiwanese toeristen meer een formaliteit was om een visumaanvraagprocedure te ondergaan. Voor Albanese en Bosniërs betekende dit dat het potentiële aantal toeristen dat naar de Schengenzone wilde reizen groter was doordat hun visumaanvraag geweigerd werd. Bovendien kan een hogere weigeringsgraad tot een hogere

onzekerheid van de visumaanvraag leiden. Dit komt doordat een groter risico op weigering ervoor kan zorgen dat potentiële toeristen af zullen zien van het starten van een visumaanvraagprocedure om te voorkomen dat ze tijd en geld kwijt zijn zonder een visum te bemachtigen (Hobolth, 2014 p.429). Alle drie die redenen kunnen echter teruggebracht worden tot het al dan niet verliezen van tijd, geld of moeite (Seyidov en Adomaitiené, 2016, p.115). Hierbij zou gesteld kunnen worden dat de toeristenaantallen hun optimale capaciteit hebben bereikt op het moment dat hen zo min mogelijk tijd, geld en moeite kost om de reis te voltooien.

Naast een wisselend effect op de toeristenaantallen, heeft het visumvrijstellingsbeleid nog een effect gehad op het toeristenverkeer. Dit effect is niet in getallen weer te geven maar kwam naar voren uit de interviews. Hierbij werd gesteld dat het visumvrijstellingsbeleid van de Schengenzone ook gezien kan worden als een acceptatie, waardering of erkenning van het land en haar inwoners (L. Hurkmans-Berkers, persoonlijke communicatie, 12 mei 2021). Als de Schengenlanden het goedkeuren dat staatsburgers zonder visum naar de Schengenzone mogen reizen, geeft dit een signaal af aan deze landen dat ze vertrouwd, gewild en erkend worden door de Schengenlanden. Toeristen kunnen hieruit opmaken dat ze welkom zijn in de Schengenzone omdat er geen bureaucratische barrière meer bestaat die hen tegenhoudt om naar de Schengenzone te reizen. Als toeristen zich ergens welkom voelen, zullen ze er eerder voor kiezen om naar deze bestemming te reizen (Yiamjanya en Wongleedee, 2014, p.3).

Ook kan het toelaten van de toeristen uit Taiwan, Albanië en Bosnië en Herzegovina gezien worden als een geopolitiek statement (van Houtum en van Uden, 2021, p.21) . Met name het toelaten van toeristen uit Taiwan geeft aan dat paspoorten uit Taiwan erkend worden als volwaardige paspoorten (L. Hurkmans-Berkers, persoonlijke communicatie, 12 mei 2021). Dit zou gezien kunnen worden als een geopolitiek statement tegen China. Het door de Schengenzone toelaten van Taiwanese paspoorthouders laat zien dat de Schengenzone van mening is dat Taiwan een onafhankelijk land is, en daarmee geen onderdeel van China.

Een toename van het toerisme leidt tot een toename van het BBP per hoofd van de bevolking (Dritsakis, 2012, p.814). In het geval van Albanië en Bosnië en Herzegovina zou dit betekenen dat het visumvrijstellingsbeleid voor een groei van het BBP per hoofd heeft gezorgd. In het geval van Taiwan is dit echter niet het geval doordat het aantal toeristen niet is toegenomen.

Daarnaast heeft een visumvrijstellingsbeleid effect op het weren van irreguliere migratie. Doordat men visumvrij naar de Schengenzone kan reizen, wordt het lastiger om paspoorthouders te controleren op hun reisdoel. Men kan zich voordoen als toerist maar het eigenlijke reisdoel is om in de Schengenzone te gaan wonen en of werken. Om te voorkomen dat dit te vaak gebeurt, worden

de reisbewegingen van veel inwoners uit de landen nabij de Schengenzone die visumvrij mogen reizen in de gaten gehouden (S. Hadžimusić, persoonlijke communicatie, 29 april, 2021). Hierover zijn drie rapporten gepresenteerd waarin per land wordt bekeken wat het aantal irreguliere grensoverschrijdingen naar de Schengenzone is geweest (Europese Commissie, 2020). De getallen voor Albanië en Bosnië en Herzegovina lijken te stabiliseren of zelfs af te nemen (Europese Commissie, 2020, p.3; p.6). Hiermee zou geconcludeerd kunnen worden dat de risico's met betrekking tot irreguliere migratie in het geval van Albanië en Bosnië en Herzegovina ongegrond zijn.

Uit het onderzoek blijkt dat het vrijstellen van toeristen van een visum in de Schengenzone wisselende effecten heeft op het toeristenverkeer. Hierdoor zou men kunnen stellen dat de ambitie van de Europese Commissie om het toerisme te stimuleren met het visumvrijstellingsbeleid deels gelukt is. Omdat het effect van het visumvrijstellingsbeleid op het toeristenverkeer per land verschilt, zou het van belang kunnen zijn om per land onderzoek te doen naar het toeristengedrag van deze landen om hieruit af te leiden of een visumvrijstelling effect zal hebben op het toeristenverkeer. Het visumvrijstellingsbeleid is echter niet alleen van belang voor het toerisme, ook wilde de Europese Commissie de handel stimuleren met het visumvrijstellingsbeleid. Het lijkt erop dat dit wel gelukt is. Zowel uit de interviews over Taiwan als over Albanië en Bosnië en Herzegovina blijkt dat het aantal zakenreizen wel is toegenomen.

11. Aanbevelingen

Het onderzoek draagt maar voor een klein deel bij aan het gehele debat over visa en de mogelijkheid voor toeristen om visumvrij te mogen reizen. Er zijn nog een aantal vragen die onbeantwoord blijven en die verder onderzoek behoeven. Zo is er in dit onderzoek alleen maar gekeken naar drie landen waarbij het visumbeleid veranderd is. Om een beter beeld te creëren van het effect van visumvrijstellingsbeleid op het toeristenverkeer, is het van belang om meer landen te onderzoeken. Dit was op dit moment nog niet mogelijk aangezien voor een groot aantal landen het visumbeleid pas kortgeleden veranderd is. Hierdoor is het lastig te stellen welk effect deze verandering heeft op het toeristenverkeer. Na enkele jaren, als er meer data over het toeristenverkeer na de beleidsverandering beschikbaar zijn, kan er een betere vergelijking gemaakt worden over de periode voor de visumvrijstelling en de periode erna.

In dit onderzoek is gekeken naar de verandering in het toeristenverkeer van de totale Schengenzone. Er is echter niet gelet op de verschillen tussen de Schengenlanden. Alle Schengenlanden zijn in dit onderzoek als één entiteit beschouwd terwijl het visumvrijstellingsbeleid wellicht verschillende effecten heeft op het toeristenverkeer in verschillende gebieden van de Schengenzone. Een verder onderzoek naar het effect van het visumvrijstellingsbeleid op het toeristenverkeer in verschillende

landen of regio's in de Schengenzone zou een gedetailleerder beeld geven over het effect van het visumbeleid.

Daarnaast wordt er in dit onderzoek niet gekeken naar de mogelijke effecten die de coronapandemie kan hebben op het toeristenverkeer. Doordat internationale reizen in 2020 en 2021 grotendeels onmogelijk waren, is het toeristenverkeer aanzienlijk veranderd. De oorzaak hiervan heeft niets te maken met het visumvrijstellingsbeleid, maar zou hier wel effect op kunnen hebben doordat reizigers eerder kiezen om kortere minder verre reizen te maken. In vervolgend onderzoek zouden de effecten van de coronapandemie ook meegenomen kunnen worden.

Literatuurlijst

- Attström, K., Bausager, M. H., Nielsen, I. M., Leonardsen, J., Hansen, T. N., & Mercer, A. (2013). *Study on the economic impact of short stay visa facilitation on the tourism industry and on the overall economies of EU Member States being part of the Schengen Area*. European Union. Geraadpleegd van <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/3910/attachments/1/translations/en/renditions/native>
- Avdan, N. (2014). Controlling access to territory: Economic interdependence, transnational terrorism, and visa policies. *Journal of Conflict Resolution*, 58(4), 592-624.
- Baxter, P., & Jack, S. (2008). Qualitative case study methodology: Study design and implementation for novice researchers. *The qualitative report*, 13(4), 544-559.
- Brabandt, H., & Mau, S. (2013). Regulating Territorial Access in a Globalized World. Visa-Waiver Policies in the USA and Austria. *Journal of Borderlands Studies*, 28(3), 321-336.
- CA-4. (2005 juli). *ACUERDO REGIONAL DE PROCEDIMIENTOS MIGRATORIOS CA 4 PARA LA EXTENSIÓN DE LA VISA UNICA CENTROAMERICANA ALCANCES DEL TRATADO MARCO Y LA MOVILIDAD DE PERSONAS EN LA REGION*. Geraadpleegd op 22 februari 2020, van <https://reddhmigrantes.files.wordpress.com/2014/06/acuerdo-regional-ca4.pdf>
- Czaika, M., de Haas, H., & Villares-Varela, M. (2018). The global evolution of travel visa regimes. *Population and Development Review*, 44(3), 589.
- Czaika, M., & Neumayer, E. (2017). Visa restrictions and economic globalisation. *Applied Geography*, 84, 75-82.
- Demmers, R. (2021, 12 januari). *Reizen in het Schengengebied en de EU*. Geraadpleegd op 28 mei 2021, van <https://schengenvisum.info/reizen-schengengebied-eu/>
- den Heijer, M. (2018). Visas and Non-discrimination, *European Journal of Migration and Law*, 20(4), 470-489. doi: <https://doi.org/10.1163/15718166-12340039>
- Dinu, A. M. (2017). The importance of tourism and touristic services in GDP. *Quaestus*, (10), 73.
- Dritsakis, N. (2012). Tourism development and economic growth in seven Mediterranean countries: A panel data approach. *Tourism Economics*, 18(4), 801-816.
- Europese Commissie. (2009). *Visa statistics for consulates, 2009* [Dataset]. Geraadpleegd van <https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/pdf/statistiques2009.xls>
- Europese Commissie. (2016a, 3 augustus). *Uitbreiding van de EU*. Geraadpleegd op 8 juni 2021, van https://ec.europa.eu/info/policies/eu-enlargement_nl

- Europese Commissie. (2016b, 6 december). *The Schengen visa*. Geraadpleegd op 26 februari 2020, van https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/visa-policy/schengen_visa_en
- Europese Commissie. (2016c, 6 december). *Visa policy*. Geraadpleegd op 23 februari 2020, van https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/visa-policy_en
- Europese Commissie. (2017, 25 september). *Visa Information System (VIS)*. Geraadpleegd op 9 juni 2021, van https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/visa-information-system_en
- Europese Commissie. (2018, 14 maart). *Questions and Answers: Adapting the common EU visa policy to new challenges*. Geraadpleegd op 26 april 2021, van https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_18_1762
- Europese Commissie. (2020). *Third report under the visa suspension mechanism*. Geraadpleegd van https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/default/files/20200710_com-2020-325-report_en.pdf
- Europese Unie. (2021, 12 maart). *Een Europa zonder grenzen*. Geraadpleegd op 28 mei 2021, van https://europa.eu/european-union/about-eu/history/1990-1999_nl
- Hobolth, M. (2014). Researching mobility barriers: The European visa database. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 40(3), 424-435.
- Jansen, B. (2016). *Access denied: An analysis of the discourse constituting the Common Visa Policy of the Schengen Area*, Master thesis, Department of Human Geography, Radboud University
- Kim, J. (1998). Economic analysis of foreign education and students abroad. *Journal of Development Economics*, 56(2), 337-365.
- Laube, L., & Heidler, R. (2016). Democratic centre, autocratic isolates: the changing field of international visa policies. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 42(15), 2548-2572.
- League of Nations (1925) *Passport conference*. Geraadpleegd op 2 juni 2021, van: https://biblio-archive.unog.ch/Dateien/CouncilMSD/C-641-M-230-1925-VIII_EN.pdf
- Lee, C. K., Song, H. J., & Bendle, L. J. (2010). The impact of visa-free entry on outbound tourism: a case study of South Korean travellers visiting Japan. *Tourism Geographies*, 12(2), 302-323.
- Liu, A., & McKercher, B. (2016). The impact of visa liberalization on tourist behaviors—The case of China outbound market visiting Hong Kong. *Journal of travel research*, 55(5), 603-611.
- Madigan, M. (2000, 9 oktober). Tourists Face High Bar. *The Courier Mail*
- Mau, S. (2010). Mobility citizenship, inequality, and the liberal state: The case of visa policies. *International Political Sociology*, 4(4), 339-361.
- Mau, S., Gülzau, F., Laube, L., & Zaun, N. (2015). The global mobility divide: How visa policies have evolved over time. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 41(8), 1192-1213.

- Neumayer, E., (2006). Unequal access to foreign spaces: how states use visa restrictions to regulate mobility in a globalized world. *Transactions of the Institute of British Geographers*, 31(1), 72-84.
- Neumayer, E., (2010). Visa restrictions and bilateral travel. *The professional geographer*, 62(2), 171-181.
- Özler, Z., & Toygür, I. (2011). Visa-free travel: is it working as an EU foreign policy tool?. *Interdisciplinary Political Studies*, 1(1), 122-125.
- Pascouau, Y. (2016, 17 mei). *The Schengen area in crisis - the temptation of reinstalling borders*. Geraadpleegd op 28 mei 2021, van <https://www.robert-schuman.eu/en/european-issues/0392-the-schengen-area-in-crisis-the-temptation-of-reinstalling-borders>
- Passport Index. (z.d.). *All About Visas | Passport Index 2021*. Geraadpleegd op 2 juni 2021, van <https://www.passportindex.org/visa.php>
- Peers, S. (2016). *EU Justice and Home Affairs Law* (4de editie). Oxford, Verenigd Koninkrijk: Oxford University Press.
- Pemayun, A. G. P., & Suryanata, I. G. N. P. (2019). Tourism as leading sector for foreign exchange contributors with government policy efforts through visa-free visits in Bali. *International Research Journal of Management, IT and Social Sciences*, 6(1), 63-69.
- Prideaux, B. (2005). Factors affecting bilateral tourism flows. *Annals of Tourism Research*, 32(3), 780-801.
- Publications Office of the European Union. (2001, 15 maart). *Visa requirements for non-EU nationals*. Geraadpleegd op 27 februari 2020, van <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM%3Ajl0031>
- Scheel, S. (2018). Real fake? Appropriating mobility via Schengen visa in the context of biometric border controls. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 44(16), 2747-2763.
- Schengen visa info. (2019, 19 december). *Tourist Schengen Visa – Traveling to Europe for Tourism*. Geraadpleegd op 3 juni 2021, van <https://www.schengenvisainfo.com/tourist-schengen-visa/>
- Schengen visa info (2020, 16 december). *Albania & BiH Mark 10 Years of EU Visa Liberalization*. Geraadpleegd op 19 april 2021, van <https://www.schengenvisainfo.com/news/albania-bih-mark-10-years-of-eu-visa-liberalization/>
- Schengen visa info. (2021, 11 januari). *Taiwan Marks 10 Years of Visa Liberalization With EU*. Geraadpleegd op 19 april 2021, van <https://www.schengenvisainfo.com/news/taiwan-marks-10-years-of-visa-liberalization-with-eu/>
- Secrieru, S. (2017). The visa-free 3D effect: Georgia, Moldova and Ukraine. *European Union Institute for Security Studies*.

- Seyidov, J., & Adomaitienė, R. (2016). Factors influencing local tourists' decision-making on choosing a destination: a case of Azerbaijan. *Ekonomika (Economics)*, 95(3), 112-127.
- Shiraliyeva, N. (2020, 23 augustus). *10 common reasons for a visa refusal*. Geraadpleegd op 9 juni 2021, van <https://pickvisa.com/blog/reasons-for-a-visa-refusal>
- Siskin, A. (2004). Visa waiver program.
- Susilo, Y. O., & Kitamura, R. (2005). Analysis of day-to-day variability in an individual's action space: exploration of 6-week Mobidrive travel diary data. *Transportation Research Record*, 1902(1), 124-133.
- The World Bank. (2019). *GDP growth (annual %) - Albania, Bosnia and Herzegovina* [Dataset]. Geraadpleegd op 3 juni 2021, van <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG?end=2019&locations=AL-BA&start=2001>
- The World Bank. (2021). *Population, total* [Dataset]. Geraadpleegd van <https://data.worldbank.org/indicator/sp.pop.totl>
- Torpey, J. (1998). Coming and going: On the state monopolization of the legitimate "means of movement". *Sociological theory*, 16(3), 239-259.
- Torpey, J. (2018). *The Invention of the Passport: Surveillance, Citizenship and the State* (2nd ed., Cambridge Studies in Law and Society). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/9781108664271
- Tracz, M., & Bajgier-Kowalska, M. (2019). Profile of tourists visiting cultural heritage cities: Comparative study of selected cities in Central Europe. *Geographica Polonica*, 92(4), 455-468.
- van Houtum, H. J., & van Uden, A. (2021). The Birth of the Paper Prison: The Global Inequality Trap of Visa Borders. *Environment and Planning C. Politics and Space*.
- Van Vuuren, C., & Slabbert, E. (2012). Travel motivations and behaviour of tourists to a South African resort. *Tourism & Management Studies*, 295-304.
- Vazquez-Azpiri, A. J., & Horne, D. C. (2005). The Doorkeeper of Homeland Security: Proposals for the Visa Waiver Program. *Stan. L. & Pol'y Rev.*, 16, 513.
- Verordening (EG) 539/2001 van de Raad van 15 maart 2001 tot vaststelling van de lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum en de lijst van derde landen waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld (PB, L81)
- Verordening (EG) 453/2003 van de Raad van 6 maart 2003 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 539/2001 tot vaststelling van de lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum en de lijst van derde landen waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld (PB, L69)

Verordening (EU) 2018/1806 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 tot vaststelling van de lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum en de lijst van derde landen waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld (*PE*, L303/39)

Whyte, B. (2008). Visa-free travel privileges: An exploratory geographical analysis. *Tourism Geographies*, 10(2), 127-149.

World Tourism Organization and World Travel & Tourism Council (2012), *The Impact of Visa Facilitation on Job Creation in the G20 Economies*, UNWTO, Madrid, <https://doi.org/10.18111/9789284414727>

World Tourism Organization and World Travel & Tourism Council (2013), *The Impact of Visa Facilitation in APEC Economies*, UNWTO, Madrid, DOI: <https://doi.org/10.18111/9789284415960>

Yiamjanya, S., & Wongleedee, K. (2014). International tourists' travel motivation by push-pull factors and the decision making for selecting Thailand as destination choice. *International Journal of Social, Education, Economics and Management Engineering*, 8(5), 1348-1353.

Bijlage I – Interviewvragen

Would you like to introduce yourself a little?

As the Schengen visa policy towards Bosnia and Herzegovina has changed, do you think this has been beneficial for the tourist traffic to the Schengen area? and why (not)?

Did you expect this to happen? Why (not)?

If yes? In what ways has the change in policy changed the tourism traffic the most?

What are the main drawbacks and advantages of the Schengen visa policy for tourists from Bosnia and Herzegovina?

Is it desirable for Bosnia and Herzegovina to increase tourism to the Schengen area?

In what way could the Schengen area improve tourist traffic from Bosnia and Herzegovina (even more)? Through changing their visa policy or by other means.

Were there any other effects that resulted from the change in visa policy from Schengen?

Do you think that the tourists traffic from Bosnia and Herzegovina to Schengen will grow in the future?

This was the last question from my side. Do you have any questions for me?

Bijlage II – Transcript interview Wu Chinxing

S: Ivo Schmitz

W: Wu Chinxing

S: Would you like to introduce yourself a little please

W: Okey, my name is Wu Chinxing. I'm from Taiwan, I'm a diplomat and I work for consular affairs in the Hague for the Dutch people.

S: Okay, thank you. As the visa-policy towards Taiwan has changed. Do you think this has been beneficial for the tourist traffic for the Schengen area?

W: What kind of change?

S: Like that, people can now travel visa-free.

W: Okay. It's not about the visa free, okay? It's about the situation of the Covid 19. So, we didn't change any policy about that visa free. But we change it, during this situation, we ask the people, if want to visit Taiwan, it's better to apply for, what we call a special entry permit. It is a little bit different, like the visa. If you want to enter Taiwan, you can use the visa waiver to enter, you need to prepare all the documents. Because right now it is restricted and limited for the social visits and the traveling tourists. Yeah. Or the immigration or the working.

S: Yeah I get that. But before the corona pandemic so the people were allowed to travel visa-free. right?

W: Yeah it is still allowed but it depends on the purpose. Okay? If you go to Taiwan for tourist or other purpose it is still allowed. But normally the airline company they will check everything. Sometimes they cannot guarantee that you can enter the immigration in Taiwan. So they will check you, even the immigration in Taiwan. And they suggest that you apply for a special entry permit from the consular affairs office in The Hague. That is why we ask the people it is better to have a special entry permit taken. But for the visitors I think it is the same.

S: So this was also the case before corona?

W: No, just during the corona situation.

S: Yeah Okay. My research is not concerning corona so I'm more looking at the effect for tourism but not taking into account corona. So I'm not looking at that.

W: So for tourism the situation is all the same. During the years. If we don't concern about the corona situation.

S: So we should like pretend that corona doesn't happen, Okay?

W: That's it, okay.

S: I know it's a little bit strange now to talk about tourism because no-one can travel. Or it is really hard. But could maybe pretend that corona isn't here and the situation is just normal. So then, do you think that, I think that the visa policy between the Schengen and Taiwan has changed like ten years ago if I'm correct?

W: Yeah, it's almost more than ten years, I suppose.

S: Yes. And do you think that because it's changed like ten years ago. Do you think that had a positive impact on the tourism before and after it changed ten years ago?

W: Yeah, of course. You know, because the Schengen visa has changed for for example the Taiwanese, they want to travel to Taiwan. It's just for tourists, a lot of European countries, we can use the visa waiver. That means they can just enter its country. For maximum the time of ninety days. It's just like the Dutch people want to travel to Taiwan for tourism or some other reasons. They can just go there if they use their valid passport.

S: exactly, Yes, Okay. You expected this to happen that people could travel more and that they actually did?

W: Yeah, it's very convenient for both of the countries or the people. But it is very important that they need to obey all the rule.

S: Yeah, of course. That make sense yes.

W: Because as I know, some of them travel to Europe or travel to Taiwan, they use the visa waiver in the Schengen. Sometimes they didn't understand the laws. They would overstay or something else. Or they go there for working or something and they didn't apply for the right visa.

S: Yeah, okay, that makes sense. You should indeed apply for a visa if you're going to work or stay longer than ninety days.

W: Of course, when work in Taiwan or here. Of course they need to apply the visa from the department to stay in the country.

S: Yes, in what ways do you think that change to visa free travel has changed the tourist traffic the most? So, did other people travel? Did more people travel? Maybe?

W: Of course we get more people to travel. Even for the businessmen it is more convenient. If they have a meeting or a conference they just need to buy a ticket and go there. Of course it is more convenient for those people necessary to travel. But also the tourists. We had a direct flight from Amsterdam to Taipei. So it is very convenient. Every day had a flight. So if you want to visit the country, you just buy a ticket.

S: And then you could go on the same day.

W: that's it.

S: Yes, Okay. What are the main drawbacks and advantages of the Schengen visa policy for tourists from Taiwan?

W: Normally the Schengen visa consists of the whole European countries. So for Taiwanese people they visit here for traveling tourists. Of course it is more convenient. Not necessary to apply for the visa in Taiwan. Just like the Dutch people, it's the same thing. It's not necessary to apply for the visa because when you want to apply for the visa, of course you need to pay extra money or maybe you to have some other stuff, or documents prepared. It takes time.

S: Yeah, it takes time and money

W: Yeah right, right.

S: And people may be hesitant to buy a ticket.

W: So the multitude they did feel that, okay, it is more easier.

S: So you also think that it is desirable to increase the tourism from Taiwan to the Schengen area.

W: Of course.

S; Also because the other way around, right, that more tourists come to Taiwan.

W: Even the economic, you know, situation the businessmen, the more easy to get an exchange is traveling and to have the deal with the business.

S: Yeah, do you think it has more a positive effect on the business men than on Tourism?

W: I think it is hard to separate all the business and the tourist you know. Because most of them, sometimes businessmen that come here is for business reason, but they're traveling for tourists. So it's connected. I just think that we're met more benefit from the business situation.

S: Okay. In what way could the Schengen area maybe improve even more tourists from Taiwan?

W: I think it is almost the same, because you know the Taiwan situation, the population. Most of the population stayed in the North Schengen area. So lot of Asian tourists they are from there. The people from there. So when they travel to European Schengen area, normally the first stop, i think is the direct flight to here, Amsterdam. So that means if you travel Amsterdam or you travel to Taiwan,

normally it is to Taipei and here to Amsterdam. Than anyway, you will stay for a few days and then you will go around.

S: So, Maybe there could be more flights to other European cities than or?

W: Yeah, of course because you know. As I know is the flight we have to Amsterdam Schiphol airport and France, Paris. And Germany. Yeah, so I think the Dutch here is more easier for the Taiwanese tourists to arrive.

S: Because of the direct flight

W: Because Amsterdam airport is one of the biggest and very modern airport. Modern people will choose it to come here.

S: Okay, Yes. And were there any other effects that resulted from the change of the visa policy from Schengen? So apart from tourists and businessmen.

W: I think I still want to say that for our consular affairs, it is better you know, to obey and follow the laws of the consulates. So, the people sometimes, they just think that, "okay, I want to use the visa waiver to enter the country for traveling", maybe in the beginning. but then, they change their mind. Maybe they want to study, or work or even marry there. But they couldn't understand that the situation is different. So sometimes they will complain: "Why can't I change my purpose". That depends on the country. So I think this is the problem. Otherwise the other things will be fine you know. It is more convenient and more content with the people of each other's countries to get to know each other.

S: So for you as a consular affairs officer, its more, well you get different problems now than before.

W: But that you cannot avoid

S: No

W: But it is still okay. The benefit is more than.

S: Yeah, the benefit is better than the drawbacks you get.

W: Yes right.

S: Do you think that the tourist traffic from Taiwan to the Schengen will grow even more in the future?

W: Of course, of course. It will be growing and growing. The people in Taiwan right now, of course the want traveling. Yeah, if they have the time. And the Schengen area, European countries is a lovely countries with, good scenery and benefits. Scenery and climate. So of course the Taiwanese like to travel to European country after they travel nearby country. Or even they will choose it for the first target to travel it.

S: Okay, that great.

W: Anyway, If any question, any doubt, you can contact with us by the email. Via the email. You send it to us. Okay?

S: Yes Okay.

W: Alright, thank you

S: thank you very much.

W: Bye

S: Bye bye.

Bijlage III – Aantekeningen interview Samir Hadžimusić

Would you like to introduce yourself a little?

Samir Hadžimusić BH citizen. More on security . economist law

Working with border police. Advisor on the rule of law. Accession negotiations BH.

Schengen visa you can enter gives you excess to all Eu member states. Differences between D can travel for 3 months in 6 months. Can be extended to one year. C only 3 month in 6 months.

As the Schengen visa policy towards Bosnia and Herzegovina has changed, do you think this has been beneficial for the tourist traffic to the Schengen area? and why (not)?

Did you expect this to happen? Why (not)?

If yes? In what ways has the change in policy changed the tourism traffic the most?

What are the main drawbacks and advantages of the Schengen visa policy for tourists from Bosnia and Herzegovina?

Security → negative impact: people always try to abuse numbers. How stop and fight. But is about numbers. Except level of risk. Conduct impact analysis. How many have abused the system. Poor country. Mostly Roma population abuses. Abusing social welfare. Fourth report under the Visa suspension mechanism/ b&H (for all Balkan countries). two year basis. Useful tool to full. FRONTEX annual risk analysis. Contain statistics. Frontex how many have overstayed or applied for asylum or invisible. Every migrant costs 60 euro a day.

SIS keeps track of all people of external borders

But it is still positive for Schengen to continue visa free tourism.

DG for internal market industry . Impact on visa liberalisation. Work, study and family. Most important reasons to go. Visa is max one year. Residence can be longer. Residence provides your to apply for permanent licence.. → can apply citizenship afterwards.

EASA;

Is it desirable for Bosnia and Herzegovina to increase tourism to the Schengen area?

In what way could the Schengen area improve tourist traffic from Bosnia and Herzegovina (even more)? Through changing their visa policy or by other means.

Were there any other effects that resulted from the change in visa policy from Schengen?

Do you think that the tourists traffic from Bosnia and Herzegovina to Schengen will grow in the future?

This was the last question from my side. Do you have any questions for me?

Thank you very much for your time and effort.

Bijlage IV – Transcript interview Lisette Hurkmans-Berkers en Tiffany Kuo

S: Ivo Schmitz

K: Tiffany Kuo

HB: Lisette Hurkmans-Berkers

HB: So I think Tiffany is the best one you can ask the questions but please go ahead and then we will see. Then we will know who is on this side.

S: Can I record the conversation?

HB: Yes no problem

S: Okay. Thank you. So for ten years now, Taiwanese citizens are able to travel visa free for a short stay to the Schengen area. And do you think that this fact has been beneficial for tourist traffic to the Schengen area.

K: Sorry, do you mean the influence of the visa waiver?

S: Yes

K: Before I checked the record, I thought it's really a big influence because we save money and also save time to apply visa, right? But I have really checked the report. I have the real figures now from 2006 to 2020 of all the figures of Taiwan citizens going to Europe. It's not really increasing a lot, even for several years it is really decreasing. The number is not really taking higher. So, the visa waiver, visa free is not really a good kind of figure for the impact or the main attractive reason to attract people who travel to Europe or Schengen areas.

HB: So in this way, I guess, Ivo, our expectation was that it would have an influence. But if you look at the numbers, it's not. So we already had solved this question before this video with you and said: "Is this logic or is this not logic?". Because you would expect it. That the numbers would rise. But these numbers are not done yet. So Tiffany said like: "Well, at the end it didn't matter." And we also tried to see if we could get a kind of explanation. I'm not sure if it is already next questions.

S: That was my next question if you would have.

HB: So we wait for the other questions

S: Yeah, so my question would be if you have an explanation for the fact that you would think that it would increase but in the numbers it doesn't show?

HB: Well, a little bit. We try to explain. It comes together from Dutch and Taiwanese opinions here together. So, from my side, I told her like. What we see is that you know, before you get a visa waiver, that means actually that the standard in this country, so in this case in Taiwan, there was a good standard in a way that the people who applied for a visa. We could look at the numbers, but for sure the refusal percentage of visa should be, or must have been very, very small. Very low. You know. because actually the whole visa thing, of course, is that you want to avoid that people are entering the Schengen area who don't want to leave anymore. Or at least the wrong people are entering. So, apparently, they thought that the Taiwanese were the right people. And apparently also political, there was not a reason not to do so, for this visa waiver. So, we didn't see that in the system, but for sure, that should have been the case that if you look at the refusal percentages, that should be very, very low. So in that way it was a kind of formality to get a visa before you should travel you know. I do know we have all of countries where people have to apply for a Schengen visa, and that is a completely different situation. Now, they are having trouble to get a visa. You know there is a lot of refusals. So you see that the percentage is very high. So for sure, that was not the case for the Taiwanese citizens, that's for sure. And then, also, Tiffany has another explanation as well.

K: Yeah, like to visit Europe, it is kind of a long trip. We always plan. Because the trip is maybe destined about two weeks for us to travel to Europe. And there is a long plan in a year. So if I plan to go to Europe, I plan it. So it doesn't matter if I need a visa or not.

HB: So I plan the visa along with it. You know, because it is a long distance one. You have to be in a plane for at least thirteen hours. And also the period that you stay there is longer than a week usually. Because you have to make a long flight before you're there. So it is really a big trip. If you got to Europe from Taiwan. That's what you mean

K: Yeah. And also Europe is, those Schengen countries, kind of diverse culturally.

HB: So, different country different cultures.

K: So, it is also a check of people here to travel there.

HB: So this means because there is not a last minute thing, there is enough time to get a visa. That doesn't feel like trouble here. It is just a formality to get a visa at that time, Now you don't need it anymore. But at that time it was just a formality. And I also thought that you had a second one. That was about a group.

K: Yes. We always travel with a group. We don't travel alone, individually. So, it's for the countries we travel to in a group, which is already organised well by a travel agent. So, including visa application and all those kind of things.

HB: So the travel agent took care of the visa. So the people didn't have the trouble. So they were in the group and the group visa issued. They are in a big group but I mean that's a very efficient process. So also people didn't feel that it was a very big thing to do because the travel agent took care of it.

S: Yeah, that makes sense. Yeah

HB: That were the explanations we had so far.

S: Let's see. What are the main drawbacks and advantages of the Schengen visa policy for tourists from Taiwan do you think?

K: I think that the best benefit is like, we save money. We don't need to apply for the visa.

HB: A visa is seventy Euro. So you have to pay that money. So you save money.

K: You also save time, we don't need to apply for visa like this. Other side, I don't see any kind of what you mentioned about drawbacks. Visa free is really good

HB: It is only a benefit

K: Yeah only a benefit.

S: Yeah okay.

HB: Just to be absolutely precise, it is only for the short term visa. So you talk about

S: Yes

HB: So its not for SPV ones.

S: No, not for working or study visa, no. Just for short term.

HB: Okay, yeah. Short term. So it's only a benefit for people to do so. And I think in one way, to be honest, that's how I would feel. Is that I think it's also for them maybe little bit more, maybe proud you know in that way, as a Taiwanese citizen feels like the European are okay that you are traveling Europe in this way. They trust you, you don't need to have a visa. So it's a kind of, because you record it, I cannot make it political. But it's a kind of recognition, maybe something like that, you know

S: Yeah

HB: This country is doing well you know. And it's not compared to other big countries very close to Taiwan. It's very nice to have a visa waiver. So it makes them also a little bit proud you can in that way you can say. Or it give a little bit of trust in their mind. You know. You don't need it because you could get a visa. So that's why.

S: Yeah, that you get with a Taiwanese passport, and so a Taiwanese citizen you get recognised by the European Union as, someone who is, like you could say, bonafide to enter.

HB: If you're a country, I mean you know, a country that was not developed and for sure didn't get a visa waiver. Now also sometimes other reasons are there. But for sure, if you're a very poor country, or whatever, there will be no visa waiver for you. So to have recognition so. They say like were doing okay. Were equal.

S: Is it desirable for Taiwan to increase tourism to the Schengen area do you think?

K: Yes I think so, because as I said, Schengen area is many countries and is diverse culturally.

HB: And I can also add that. What is also good to know is there's a lot of economic, especially with the Netherlands to be honest, so maybe I'm talking more about The Netherlands but that is part of

Schengen. There is a lot of trade with each other. Especially if you look at the Brainport in the neighbourhood of Eindhoven. There are many, many, many Taiwanese companies who also have a division there or whatever. So, what I experience myself, because I was located in different kind of countries, was for instance, when I lived in Washington, in the US, and people asked me, where are from, then I said like: I'm from The Netherlands". And they said like: "nja, The Netherlands, where is this?". You know, if I was located in Malaysia, and I said: "I'm from The Netherlands". They said: "oh". The Malaysian people said like: "Is that close to the UK or something?". "oh, part of Europe". Here, if I say to people like: "oh, I'm from The Netherlands". "Oh, The Netherlands, oh, that's really good". You know. "That's really a lovely country". So, what you do see, you can also see it in the direct flights. We have direct flights from the KLM between Taipei and Amsterdam. We also have direct flights from the national carrier of Taiwan, that's China airlines. China airlines is still a Taiwanese company although it's called China airlines. We also have direct flights to Amsterdam. So you see that, you know, at least The Netherlands, is quite popular here. There is a lot of, you know, interchange with each other. Also in trade, in economics, so in that way, you know, that also helps in, that people are interested in that way. So and what Tiffany is saying. Is as well. Is that actually if you look at Europe. That's what you said as well, it's interesting for the tourism because, you know, you can do two weeks see different cultures in one trip. And if you go to the US, you only see the Americans two weeks. There are a lot of parts of America that you can see but it's still the same people. And in Europe its different.

S: And that you can cross the borders without any problems within the Schengen area, which makes that even easier. Yes. In what way could the Schengen area improve tourism from Taiwan, do you think? So apart from the waiver policy, which doesn't really work.

K: I think that if there is any kind of promotion, like a festival or activities in the countries that is really, kind of, people interesting to go. And also, I think, another thing is that, like, the courtesy. It is a higher courtesy is also.

HB: Do you know what she means with courtesy?

S: Not really. Maybe you could explain it a little more than.

K: I mean, do you know what I mean with courtesy in many ways. The currency

HB: The currency

S: The currency oh.

HB: You mean like the exchange rate.

K: Yeah

HB: So it is less expensive.

S: Ah, okay, yeah.

HB: Taiwan is also expensive, but also the other side. If you get, you know, you get more value for your money.

K: Sometimes, there is a reason, a kind of a reason. Part of the reason to choose the countries. A surprise

HB: Yeah surprise.

S: Yeah, people from Taiwan would maybe prefer to go to Thailand or something, because it's cheaper. Instead of going to Europe, which is an expensive holiday.

HB: So nearby is more cheap.

S: But also within the, when you're there already. Then it's cheaper. So food and accommodation.

HB: Yeah

K: And always a safe country also. It is a safe country.

HB: Nothing is wrong, no terrorism, no bombs. So that is safe, to be safe. Because Taiwan is very, very safe. So they don't like to go to unsafe countries. But that is more like a time. That is something that you will look for.

K: But I think you can see for those kind of reasons that we choose the country to travel is not only focused on visa free or not.

HB: No

S: No

K: I think is not a main thing we focus on.

HB: Not an important reason to choose for Schengen or not. I can imagine. And like I said already, if you have more interchange with, you know, with companies, trade, people living there, students. Than you see that also family members or whatever, it will get more known. Of course. Are you still there

S: Yes, Am I not?

HB: Wait a moment. I have to do something because we cannot see you. One moment. Maybe you still see us. So. But something happened with my computer. We are back again.

S: I could still see you but.

HB: Okay. So I think that helps as well, if you have more Taiwanese people living in The Netherlands or in Europe. Family members will come as well. Or you have more economic things like companies working together, I mean that is more attractive. But honestly, you know, Taiwanese can choose a lot of things, you know. Because they're more or less welcome everywhere. So in that way, I guess they have a good, how do you say that, a good PR, I guess.

S: Yeah a good reputation.

HB: The people are very nice and that kind of stuff. It's not the trouble makers.

S: No that's true. And they are spending a lot of money as well I think.

K: Yeah

HB: Yes, they are very rich here. Very rich. Yes for sure.

S: So they're very welcomed in a lot of countries because of this.

K: Yeah. I think we get a lot of country for those visa waiver.

HB: Yeah exactly

K: Not only Europe.

S: No, no, no.

HB: So, I think countries are happy to have Taiwanese in for tourism, because they spend a lot of money, they are decent people, make no trouble. And usually, they go with a group, so they know in advance already where they're going. You know, so yeah.

S: Yeah, were there any other effects that resulted from the change in the visa policy from Schengen, apart from, well I don't know. Maybe on business travellers or something.

K: I think it impacts my personal work here.

HB: That's a good one. The work here at our mission, at our office. Because than, you know, some people got fired because we didn't have so much work anymore.

S: Oh, yeah

K: Not only in our office. But also in other.

HB: also in other representative offices as well for Schengen. So that was the impact just at that time you know. Because, there was less to do. Not very busy. I think, you know I think at the moment you see the whole Covid situation of course. It is completely different story. And yeah, what can I say about that one.

S: Yeah

HB: At the moment, you know, you can say like. People don't need a visa to travel to The Netherlands, or to Europe or to Schengen. But at the moment, they cannot.

S: Yeah

HB: So they see, they're not on the list of the safe countries although we don't understand that. But anyway. So that is not a good PR for Europe or for Schengen. So, also because it's unexplainable. We cannot explain why not. You know, I mean, there's no Covid situation here. You see us sitting here. So I mean, life is normal in Taiwan.

S: But it is also the question if you want people from Europe coming to Taiwan that could have Covid.

HB: No I agree with you. I mean also the borders are closed. So that's for sure. Also for the whole world in that way more or less. Only for people who live here or the Taiwanese they can come in. But they also have a kind of policy that if you have a good reason to come in, you can. And a good reason can be for business. Or whatever, it is, you know. If there is a good reason to do so you can come in.

Only, in this case, we talk about tourism, we said like, for tourism you're not welcome yet. Because for tourism, that's not a good reason to come in.

S: No

HB: But what you see on the other hand. You see the opposite, to Schengen, then also people to Schengen are not welcome from Taiwan. Not for tourism, a little bit for travel for business but most of the time not. So, they say like: "Oh, it's more or less the same". And I do agree, it's more or less the same. The only thing what's not the same is the Covid situation itself. So here in Taiwan, we do not have Covid, so I can imagine that they say like: "If people come in, everybody is very dangerous here. Because everybody can have Covid with them. And there is no Covid here in this country. So that is really dangerous." So I can imagine that they say like: "So, we're still a little bit, we're scary of you". Because if you see the numbers and you have all these lockdowns and all kind of stuff. But if you look from Schengen side to Taiwan, we don't have lockdowns, we do not have numbers, nothing there. I mean the total Covid cases since January 2020, so from the start until now, we have 1200 cases in total on a population of 23 million. I mean I think, if I see in The Netherlands you have like 6000 confirmed cases a day. Here they had 1200 in, what is it, seventeen, eighteen months' time. You know, so it's ridiculous, that's not comparable to each other in the way like that's not the same. And in that way we don't understand that Taiwan is not seen as a safe country. So in one way you can say like, it's comparable because Taiwan is doing the same thing as Schengen. Yes, we do agree, but there is still a good reason that Taiwan does that to this whole world, because they have a different situation here. No lockdown, no Covid situation. And in that way it's a little bit odd, that I guess, that Taiwan is not on the safe countries list. And I'm not sure what will be the effect of this one for, also for tourism in the future. You know, I mean, people really want to come to Europe. They cannot. Because they are not welcome yet as a tourist. And I do know that Schengen has opened up the borders but not for people from Taiwan. So, that could have an impact, maybe about the numbers in the future as well. I don't know, could be.

S: Yeah people get a little bit wary about the fact that they, or like, maybe not angry but like dissatisfied about the fact that they weren't allowed to travel while it would have been perfectly safe. And that they would choose another destination instead.

HB: yes. They get a little disappointed in that way. Because, sometimes other countries, they see it as safe countries, but they have much worse numbers of Covid than Taiwan. So that is really hard to explain. So, I'm not sure what will be the impact for that one for the numbers of tourism in the future. You know, what I said already, is like for almost, over a year it is not possible to have any tourism from Taiwan to the Schengen area. But that's really a little bit strange looking at the situation. That Taiwan is in. So it could have an impact on the future.

S: I think it's strange too but. This is nothing for me to do about it.

HB: If you say like "other things" maybe that could be one.

S: Yeah, that's an interesting point you're making. Never thought about that But that is a good one.

HB: I think we get a lot of questions, also from Dutch people, but also from Taiwanese people who say like. Explain why. And I have no explanation.

S: I think no one does. I don't think that Schengen does so.

HB: No, I think to be true, you're recording but it's a political choice I guess. So I leave it there. I mean, I have no influence in that way. But you know. Then also people will see is a political choice. That is something with people living here who are proud to be Taiwanese citizen. So. You never know, we will see. I must say that we had the Europe days last weekend, because it was Europe day on the eighth of May. So last weekend was also, here it was celebrated and we had all the representative office of Schengen, we had like a kind of celebration there, and it was really, really popular. So, I mean, there was a lot of people there, and everybody was really, really interested in all these kinds of different cultures of the Schengen area. Including the different kind of beers in the Schengen area. We tasted a lot of beer and wine and everything there. But you do see there is still a lot of interest in Europe in holidays.

S: I think that was most of it. I don't know if you have any questions for me left.

HB: No, not really in this way questions, but we're always interested to see if you have certain things that you discover in your. Let's see if you have any interesting ideas our outcomes or whatever that you would like to share with us. We're always open for that one. Because for sure what there was is that, we got a request for this one and your questions. It was the first time that we really looked into the figures. You know, because we said let's get the figures there. They measure everything here, also this. and then, we thought ourselves like, "hey, that's strange, because we don't see anything in the numbers in the visa waiver". So it was actually a surprise for us as well. So it was a good reason to send us an email because, at least, you made sure that we looked into the figures ourselves as well and said like: "Hey, okay, that's good to know". How many are there.

K: And if you are interested in these figures, we can also send it to you.

HB: Those statistics

S: Oh, yeah, if you could send them to me, that would be great.

HB: So you can see the numbers of the Taiwanese citizens who went to Europe. It's not that you can see if it's tourism or not, because we don't know. But at least the Taiwanese people who went to Europe.

S: Yeah, it's impossible to know if they go for tourism or business now because no visa is needed.

HB: exactly. So let's do that and good luck with everything there. Good luck with your study.

S: Thank you

HB: Good luck, have a good day

S: Thank you. Bye, bye.

Bijlage V – Aantekeningen interview medewerker Albanese ambassade in Nederland

For ten years now, Albanian citizens are able to travel visa-free to the Schengen area. Do you think that this fact has been beneficial for the tourist traffic to the Schengen area? and why (not)?

It worked. Visa liberalisation increased tourism. 70% trade exchange increase. Tourist . student and talent exchange. Impact of the decision. Increase communication. Side effect tourism. Primarily economic. Populations is important. Ukraine has more inhabitants. It's mostly

Did you expect a growth in tourist traffic due to the changed visa policy? Why (not)?

Of course. GDP is increase. We're getting there. There is a middle class. Students are important. Private investment of families. Families come to visit. Prices of airlines. Tourism with Italy a lot. Also with Greece. During corona big crisis in Greece because no Albanian workers.

In what ways has the change in policy altered the tourism traffic the most?

Lot of business. Businesses can't wait for visa procedure. Its damaging for Kosovo. Money and bureaucracy.

What are the main drawbacks and advantages of the Schengen visa policy for tourists from Albania?

Advantage: buy ticket and travel. Drawback: Netherlands → difficult to do an internship. Different regime for internships. Sometimes people want to stay longer.

Is it desirable for Albania to increase tourism to the Schengen area?

The biggest priority is tourists to Albania. Openbaring for Albanians that Albania is beautiful.

Trouw → surprising Serbs in Albanian. For know-how and business it is important.

In what way could the Schengen area improve tourist traffic from Albania (even more)? The answer might be both about a changing their visa policy or about other means.

It is optimal now. Maybe the duration a little longer. The internship question. Lots of students study in the Netherlands for English education but it's expensive.

Were there any other effects that resulted from the change in visa policy from Schengen apart from tourism?

Do you think that the tourist traffic from Albania to Schengen will grow in the future?

If you take a holiday in NL its expensive. But it is a beautiful experience and country. Tourism brings people together. There is eagerness. They have many request from Albanian citizens.

Check the figures. Check countries that don't have visa liberalisation. Economical boost. Drawback for Albania to not be in the single market of the EU. If Eu wants to be an actor. It is also beneficial for the EU to have